

Graikiškam pragare
Bausmė ir prasižengimai.
Iš tamsos į šviesą.
Ir nenori ir vengia.
Jau nebetoli.
Kiti reikalai.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Queens Apskritis \$8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

L A I S V Ė

THE LITHUANIAN DAILY

L A I S V Ė—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States,
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 196

Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienį, Spalio-Oct. 13, 1950

Metai XL.

Dienraščio XXXII.

Šalies Aukščiausias Teismas svarsto trijų organizacijų apeliaciją prieš jų apšaukimą "neįstikimomis"

Jos sako, kad valdžia tokiomis apšaukimais laužo Konstituciją

Washington. — Aukščiausias Jungtinių Valstijų Teismas pradėjo svarstyti apeliaciją trijų progresyvių organizacijų, kurias buvęs generalis prokuroras Tomas Clark 1947 metais apšaukė "neįstikimomis", priešingomis Amerikos valdžiai.

Tos trys organizacijos yra Bendrasis Priešfašistinių Pabėgėlių Komitetas, Nacionalė Amerikiečių-Sovietų Draugingumo Taryba ir International Workers Order, didžiulė savitarpinės apdraudos ir broliškos savisąlpos draugija.

Jos prašo Aukščiausią Teismą nuspręsti, kad valdžia turi ištraukti šias organizacijas iš juodųjų valdinių sąrašų, kuriuose

jos viešai skelbiamos kaip "neįstikimos". — I tokius sąrašus yra įtraukta ir apie 150 kitų progresyvių organizacijų.

Trijų minimųjų organizacijų advokatai nurodinėja, kaip valdžia, apšaukdamas jas "neįstikimomis", laužo pirmąją šalies Konstitucijos pataisymą dėl pilietinių teisių. Ypač buvo nurodyta, kaip tas paskelbimas kenkia International Workers Orderiui — apdraudinei organizacijai, turinčiai 185,000 narių.

Šios apeliacijos sprendimą nedalyvauja vienas teisėjas, Tomas Clark, nes jis pats, būdamas generaliu prokuroru, apšaukė tas organizacijas "neįstikimomis."

Spalvota televizija prasidės lapkritį

Washington. — Valdinė Susisiekimų Komisija leido Columbia Broadcasting pradžioje kompanijai rodyt spalvines televizijos programas, pradedant nuo lapkričio 20 d.

Spalvinė televizija bus panaši į spalvotus judamuosius paveikslus.

Alamogordo, N. Mex. — Mirė įžymi amerikietė aktorė Pauline Lord, 60 metų amžiaus.

London. — Anglijos pilietė Matilda Copping sulaukė 108 metų amžiaus.

Amerika smarkiau ginkluos francūzus Indo-Kinoje

Saigon, Indo - Kina. — Jungtinės Valstijos greitai atgabens francūzams daugiau ginklų ir amunicijos karui prieš Vietnamo liaudininkus, kaip praneša amerikiniai karininkai. Tuos karininkus Amerika atsiuntė kaip patarėjus francūzams kovojant prieš Vietnamo liaudies respubliką.

Vietnamo liaudininkai praėitą savaitę apsupo ir sunaikino 3,500 Francijos legionierių, daugiausia morkiečių ir parrisamdžiusių francūzams vokiečių nacių.

Ar jau turite naują LLD knygą "Popiežiai ir Lietuvių Tauta"? Gavę šią nepaprastą istorinę knygą, nepadėkite į spintą amžinam dulkejimui jos neperskaite.

Tik iki spalio 25 dienos galite iš anksto užsiprenumeruoti gražų Jono Kaškaitis poezijos rinkinį "Prošvaistes". Todėl pasiskubinkite!

Legionas perša užgint Komunistų Partiją

Los Angeles. — Amerikonių Legiono (veteranų) suvažiavimo vadai perėmė rezoliuciją, kuri reikalauja uždrausti Komunistų Partiją, tuojau suvaryt visus jos narius į koncentracijos stovyklas ir teist juos kaip "išdavikus ir šnipus."

Plieno trustas tarsis su unija dėl algų

Pittsburgh. — United States Plieno korporacija pranešė Philipui Murray, CIO Plieno Darbininkų Unijos pirmininkui, kad korporacija sutinka pradėti derības ateinantį pirmadienį dėl algos pakėlimo jiems.

Bethlehem Steel, antra didžiausia plienu kompanija, jau tariasi su unijos atstovais dėl algų priedų.

Unijos vadai dar nepasakė, kokio algų pakėlimo jie reikalauja. Plienininkų Unija turi milijoną narių. Jie dirba keleturtojių šimtų didžiųjų ir mažųjų kompanijų.

Bet algų pakėlimas priklausys nuo sutarčių su keletomis didžiausiomis kompanijomis, kaip kad United States Steel, Bethlehem Steel, Republic Steel ir Jones and Laughlin korporacija.

INDIJOS JŪRININKAI NESUTINKA DIRBT KOREJOS KARUI

Bombay, Indija. — Anglija bandė samdyt indus jūrininkus plaukiantiems Korejeon laivams.

Bet pranešama, kad Indijos Jūrininkų Unija ketina uždrausti savo nariams tarnauti bet kokiuose laivuose, kurie plauks į Korejos karo ruožta.

VALDININKAS PRANAŠAUJA GALĄ RENDŲ KONTROLEI

Washington. — Tighe E. Woods, gyvenamųjų namų direktorius, lemia, kad su 1950 metų pabaiga pranyks ir valdinė rendų kontrolė.

Dabartinis kontrolės įstatymas išsibaigs gruodžio 31 d. siemet, o "šlaba" Kongreso sesija, kuri susirinks po rudeninių rinkimų, turbūt, neišleis reikalingo įstatymo dėl rendų kontrolės pratęsimo, kaip spėja Woods, valdinis namų direktorius. Taip sako ir

senatorius Burnet Maybank, finansinės Senato komisijos pirmininkas.

Einamasis įstatymas, beje, leidžia pratęst rendų kontrolę atskiriems miestams iki 1951 m. birželio 30 d., jeigu kurių miestų valdybos reikalauja pratęsimo.

Iki šiol tik 200 miestų valdybos nutarė prašyti, kad šalies valdžia pratęstų rendų kontrolę tiems šešiem mėnesiam po naujų metų. O valdybos apie 2,800 kitų miestų vis dar tyli.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Washington. — Prezid. Trumanas penktadienį susitiks su gen. MacArthuru kariniame didlaivyje Missouri, Pacifiko Vandenynė, ir vakarus nuo Hawajų salų.

Koreja. — Iš Porto Riko taigpi atvyko tūkstančiai kareivių kovon prieš Šiaurinės Korejos Liaudies Respubliką.

Washington. — Valdžia įsakė dar griežčiau susiaurinti gyvenamųjų namų statymą. Sako, medžiagos ir darbininkai, naudojami namams statyti, dabar labiau reikalingi ginklavimosi darbams.

Honolulu, Hawaii. — Federalė grand džiūrė ikaltino 39 čionaitinius darbininkų vadus už "paniekinimą Kongreso". Nes jie nedavė atsakymo į Neamerikinės Kongresmanų Veiklos Komiteto klausimą: — Ar esi komunistas? ar bet kada buvai komunistas?

Varšava. — Lenkijos tei-

smas tardė 8 lenkus kaip įtariamus Amerikos ir Belgijos šnipus.

Kai kurie teisiamieji prisipažino, kad iš pasalų žudė buvusius Lenkijos sovietinius kareivius.

Washington. — Valdinis Statistiku Biuras paskelbė, jog nuo praeito mėnesio pusės kiaušiniai pabrango 6 procentais, šviežios tomėtės 53 proc., sviestas pusrėčio procento, kava 2 proc., duona 1 proc. Taipgi žymiai pakilo mėsos kaina. Valdinis biuras skaičiuoja, kad visi maisto produktai per ketvertą pastarųjų savaičių, vidutiniai imant, pabrango apie pusantro procento.

Hong Kong. — Anglų valdžia įsakė mirčia bausit asmenis, pas kuriuos ras bombų.

New York. — C. B. Baldwin, Progresyvių Partijos sekretorius, smerkė prezid. Trumaną už keliavimą pas "karo kurstytoją" gen. MacArthurą.

Mašinistų Unija gal grįš į Darbo Federaciją

Chicago. — International Mašinistų Sąjungos vykdomoji taryba vienbalsiai patarė grįžti į Amerikonių Darbo Federaciją. Grįžimo klausimą balsuos nariai po naujų metų. Manoma, nuspręst grįžti.

Mašinistų Sąjunga 1945 metais pasitraukė iš Federacijos per kivirčius su federacine Dailidžių Unija. Jodvi "pešėsi", nepasidalindamos darbais statybos pramonėje.

Paskalai apie graikų partizanus Lenkijoje

Athenai, Graikija. — Specialė Jungtinių Tautų komisija dėl Balkanų kraštų baskleidė gandus, kad Lenkijon ir Albanion privažiavę graikų partizanų; sako, jie ten kariniai pasilavinę ir slaptai grįžta namo, ruošdamiesi panaujinti partizaniską karą prieš Graikijos monarcho - fašistų valdžią.

Balkan komisija susideda iš anglų, amerikonių bei jų bičiulių.

Indonezai bijo amerikinės ginklų kontrolės

Jakarta, Indonezija. — Amerika siūlėsi pristatyti Indonezijai nedidelių ginklų, bet reikalavo, kad amerikonių komisija prižiūrėtų, kaip tie ginklai bus naudojami.

Indonezų valdžia atmetė tokį pasiūlymą. Sako, jeigu Amerika kontroliuotų savo duotus ginklus, tai Indonezijos respublika "prarastų nepriklausomybę."

Tito parduoda Amerikai karinius metalus

New York. — Jugoslavijos Tito valdžia padarė sutartį su newyorkine Philips Brothers kompanija už 20 milijonų dolerių parduoti didžiąją daugumą vario, chromo ir antimonijos metalu, kurie bus iškasti Jugoslavijoje per 1951 metus. Tai reikalingi Amerikai kariniai metalai.

Jungtinės Valstijos ir Anglija tuo tarpu tariasi siūsti Jugoslavijai maisto ir mašinų.

Višinskis siūlo penkiems didiesiems susitart dėl taikos palaikymo

Smerkia amerikini planą, kuris siekia apeit Saugumo Tarybą

Lake Success, N. Y. — Sovietų užsienio reikalų ministras Andrius Višinskis davė sekamą pasiūlymą politiniam Jungtinių Tautų seimo komitetui:

Penkios didžiosios valstybės Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje — Amerika, Sovietų Sąjunga, Anglija, Francija ir Kinija — privalo tarp savęs tartis, kaip bendromis savo pastangomis išlaikyti tarptautinę taiką ir saugumą.

Jungtinių Tautų konstitucijos 106-tas skyrius įpareigoja šias didžiąsias valstybes, nuolatinius Saugumo Tarybos narius, taip daryti, iki bus įsteigta ginkluota tarptautinė jėga dėl taikos palaikymo. O ta jėga turi priklausyti nuo Saugumo Tarybos narių.

Stalino linkėjimai Šiaurinei Korejai

Maskva. — Sovietų premjeras Stalinas dvėjų metų sukaktyje nuo diplomatių ryšių užmezgimo su Šiaurinės Korejos Liaudies Respublika pasiuntė šitokių linkėjimų jos premjerui Kimui Il Sungui:

"Aš linkiu Korejos žmonėms, didvyriškai ginantiems savo šalies nepriklausomybę, kad pasekmingai užbaigtų ilguosius savo kovos metus dėl įkūrimo viešingos, nepriklausomos, demokratinės Korejos."

Šiauriniai korejiečiai bombarduoja Wonsaną

Koreja. — Šiaurinės Korejos liaudininkų artilerija bombarduoja pietinius Korejos tautininkus ir amerikonus Wonsane. Liaudininkų kariuomenės būriai atkakliai ginasi dar ir pačiame mieste, nors amerikoniai jau pirm trijų dienų skelbė, kad užimtas šis svarbus fabrikinis miestas ir uostas, rytiniame Šiaurinės Korejos pajūryje.

Amerikin. korespondentai praneša, jog tautininkai pasivarė vieną mylią i vakarus nuo Wonsano, o kitose jo pusėse buvo sulaukyti.

Vakariniame fronte amerikoniai ir angliai pasigrūmė dar porą mylių pirmyn į Šiaurinę Koreją. Liaudininkai atkakliai gina kiekvieną pėdą žemės.

Viduriniame fronte amerikoniai su savo talkininkais užėmė Čorwon miestą. Šiaurinės Korejos radijas pranešė, kad jos liaudininkai atmuša amerikonių atakas.

ORAS.—Giedra ir nešalta.

gumo Tarybos ir veikti pagal karinių štabų komiteto patvarkymus, kaip sako Jungtinių Tautų konstitucija savo skyriuose 43, 45, 46 ir 47-me.

Karinių štabų komitetas susidaro iš penkių didžiųjų valstyb. atstovų, Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos, Francijos ir Kinijos.

Višinskis smerkė angliu-amerikoni planą, kuris padeda ant greitųjų suauktam Jungtinių Tautų seimui spręsti, kokius žygius daryti prieš užpuolikus bei taikos ardytojus, jeigu Saugumo Taryba to nedaro.

Amerikinis pasiūlymas mojasi apeiti veto teisę, kurią turi Sovietai ir keturi kiti nuolatiniai Saugumo Tarybos nariai — atmeti daugumos nutarimą.

Jeigu amerikinis planas būtų vykdomas, tai taptų sulaužytas s v a r b i a u s i s Jungt. Tautu konstitucijos nuostatas, kad pamatinių klausimų išsprendimui reikia visų Penkių Didžiųjų sutikimo, taigi kiekvienas jų turi ir veto teisę, — pabrėžė Višinskis.

Anglų - amerikoni blokad Jungtin. Tautos tikisi pervaryti amerikini planą ir tik "dėl svieto akių" sutinka prikergti Višinskio pasiūlymą, kaip priedą, kuris, pagaliaus, vis tiek būtų atmetas.

Anglai-amerikonai darvsia taiką su vakarų Vokietija

Frankfurt, Vokietija. — Amerikonai, angliai ir francūzai ruošiasi taikos sutarčiai su vakarine Vokietija, todėl platina jai teises. Dabar jie, be kitko, leido vakarinei Vokietijai statyti "pardavimui kitiem, kraštam" tiek prekinį laivų, kiek vokiečiai įstengia. Su prantama, tie laivai bus statomi Amerikai ir kitiem vakariniam kraštam ir naudojami ypač kariuomenei gabenti.

Pokarinė keturių didžiųjų talkininkų sutartis buvo aprėžus laivų statybą Vokietijoje.

Anglai - amerikoniai įsakė išbraukti iš vakarinės Vokietijos įstatymų bet kokį prisiminimą, kad jie ten vis dar palaiko karinį stovį.

Milions geležinkeliečių reikalauja pakelt algą

Washington. — Šešiolika geležkelių unijų su 1,085,000 narių reikalauja pakelti algą 25 iki 35 centų per valandą.

Jų vadai bijo, kad valdžia tuo tarpu neužsaldytų algas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 3, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-112 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPEL
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES:
United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.

Korėja nepasiduoda

Šiaurinės Korėjos premjeras Kim Il Sung griežtai atmetė generol. MacArthur'o ultimatumą besąlyginiai pasiduoti. Jis pripažįsta, kad Šiaurinės Korėjos valdžia ir armija randasi didelėje krizėje, be galo sunkioje padėtyje, bet tebetiki galutinį laimėjimą. Korėja laimėsianti prieš užpuolikus ir įsiveržėlius, jeigu tik šioje krizės valandoje sunkiai dirbsianti ir kovosianti. Premjeras Kim Il Sung ragina armiją laikytis iki paskutinio kraujo lašo.

Frontuose taip pat amerikiečiai susitinka vis stipresnę pasipriešinimą. Per pirmutines kelias dienas po peržengimo 38-tos paralelės pasivaryta pirmyn tik per keletą mylių, nors korespondentų pripažinimu, prieš porą dešimtų tūkstančių korėjiečių amerikiečių yra keturiasdešimt tūkstančių.

Jeigu prieš keletą dienų atrodė, kad Šiaurinės Korėjos jėgos tapo beviltiškai sutriuškintos Pietinėje Korėjoje ir užėmimas Šiaurinės Korėjos bus visiškai lengvas, tai šiandien dalykai atrodo visiškai kitaip. Šiandien matosi, kad labai daug tos armijos jėgų sėkmingai pasitraukė iš Pietinės Korėjos, skubiai persigrupoja ir ruošiasi griežtam pasipriešinimui. Pasirodo, kad Šiaurinės Korėjos užkariavimas kas tuos labai brangiai krauju ir gyvybėmis.

Be to, nėra užtikrinimo, kad tikslas bus pasiektas. Jeigu ir pavyktų pilnai užimti visą Korėją ir ant jos užkurti reakcinį, fašistinį Syngman Rhee režimą, tai kas pasakoti? Ar yra nors vienas protingas žmogus, kuris tiki, kad po šio baisaus kraujo praliejimo Korėjos žmonių pavergimas bus baigtas ir užtikrintas, kad tie žmonės pasiduos likimui ir prieš tą režimą liausis kovoję? Jau šiandien blaivesni amerikiečiai stato klausimą, kad Šiaurinės Korėjon būtų neįleidžiamas Pietinės Korėjos režimo viesnatavimas, nes jo žmonės nepakęs.

Visa nelaimė tame, kad nepaklausyta taikos šalininku balso, kuris reikalavo ir reikalauja kraujo liejimą sustabdyti ir taikiu būdu spręsti Korėjos suvienijimą. Kaip dabai dalykai stovi, tai karo pabaigos Korėjoje dar nesimato. Šiaurinės Korėjos premjero pareiškimas aiškiai parodė, kad ten dar esama tvirtų jėgų vedimui apsigynimo.

Prezidentas Trumanas pas generolą MacArthurą

Iš Washingtono pranešta, kad šį savaitgalį prezidentas Harry S. Trumanas važiuoja arba skrenda pas generolą MacArthurą pasitarimui dėl Korėjos. Pasitarimas įvyks kur nors Pacifiko vandenyne ant salos ar karo laive.

Pranešdamas apie tai, prezidentas sako, kad jis nori asmeniškai padėkoti genolui už jo pasidarbavimą ir gabumus šiame kare.

Aišku, kad ne tik tuo reikalu prezidentas važiuoja pas generolą. Padėkai galėjo palaukti konflikto pabaigos. Prezidento su generolu pasitarimas apims visą Trumano politikos strategiją Tolimuosiuose Rytuose. MacArthur pasidarė militarinį jėgų vadu. Generolų Marshall ir Eisenhower militarinės žvaigždės pradeda aptemti. Generolo MacArthur'o žodis bus sveriamuoju žodžiu nustatymui Amerikos gairių tame tolimame pasaulio kampe.

Berods visa Amerikos istorija neturi panašaus atsitikimo. Ne generolas važiuoja pas prezidentą išduoti raportą ir gauti instrukcijas, bet prezidentas trunka pas generolą gauti patarimus dėl nustatymo politikos.

Protestantų dvasininkai prieš Vatikaną

Aukštieji protestantų bažnyčios dvasininkai organizuojasi ir reikalauja, kad prezidentas Trumanas nebeskirtų ambasadoriaus ir Vatikaną. Jie bijo, kad toks popiežiaus pripažinimas nesuderinamas su religinės laisvės principu, kuris iki šiol buvo vienas iš pagrindinių amerikiečių demokratijos požymių.

Mokyklos ir idėjos

Didžiulio North Carolinos universiteto prezidentu paskirtas Gordon Gray, buvęs armijos sekretorius, dienraščio leidėjas, radijo stot. ir stambių tabako interesų savininkas. Gray pasakys šešiolikai tūkstančių universiteto studentų, kokias idėjas jie turi priimti, o kokias atmesti. Jis diktuos 1,245 profesoriams, ką jie turi studentams duoti, o nuo ko juos saugoti.

Kad neliktų pas nieką jokios abejonės, kur naujasis prezidentas stovi ir kokių idėjų jis bijo, priimdamas tą aukštą ir garbingą vietą jis nepamiršo pasmerkti ir ekskomunikuoti komunizmo. Jis darysias viską, kad iš No. Carolinos universiteto studentų galvų su visomis sakinėmis būtų išrautos ir išmestos visos komunistinės idėjos.

Jeigu ne ši prezidento Gordon Gray prakalba ir pasigyrimas, mes nebūtume nė žinoję, kad tos tolimos pietinės valstijos aukštojo mokslo įstaigoje esama "komunizmo sugadintų" studentų. Nereikia abejoti, kad tabako trusto multi-miljonierius, giliau pasiknisęs, suras ne-

Jungtinių Tautų Asemblėjoje

Rašo akredituotas Laisvės korespondentas

Dėl Jungtinių Valstijų Siūlymų

Po to, kai Korėjos klausimas tapo "išspręstas", pirmojo politinio komiteto posėdyje Jungtinių Valstijų delegacijos galva Mr. Dulles pateikė pasiūlymą dėl "pertvarkymo" Jungtinių Tautų.

Prie šio siūlymo formaliai prisidėjo Anglija, Francūzija, Kanada, Turkija, Filipinai ir Urugvajus. Vadinas, septynios valstybės įteikė savo sumanymą.

Kas jis? Trumpai suglaudus, jame yra sekmiai punktai.

1. Jeigu įvyksta kur nors agresija ir Saugumo Taryboje viena didžiųjų pastovyjų (viso yra penkios) valstybių, pasinaudodama veto teise, nepreleidžia Tarybai veikti, tuomet susauiamas Jungt. Tautų specialus seimas bėgyje 24 valandų; jis šaukiamas, jei septyni Saugumo Tarybos nariai už tai pasisako.

2. Asemblėja įkuria tai kos saugojimo komisiją — atsiet, budėjimo komisiją — kuri veikty 1951 ir 1952 metais ir tyrinėty, ar nėra kur pavojaus agresijai iškilti, o jei tai yra, komisija tuojau praneša Saugumo Tarybai ir ragina ją veikti.

3. Kiekviena šalis, priklausanči Jungtinėms Tautoms, būtų pareikalauta turėti paruoštą specialų kariuomenės dalinį; jei tik Saugumo Taryba ar generalinė asemblėja pareikalautų kariuomenės, tai visos šalys tuos specialius dalinius tuojau turėty siųsti agresoriui sumušt.

4. Asemblėja turi įkurti bendriems žygiams ištirti komitetą, kuris sekamų metų rugsėjo mėnesį turėty asemblėjai pranešti, kokius metodus ir priemones reikia panaudoti taikai ir saugumui pasaulį išlaikyti.

Mr. Dulles kalbėjo ilgokai ir jis, dažnai atsigrįždamas į Tarybų Sąjungos delegacijos pirmininką Višinskį, tikino jį, jog visi šie pasiūlymai turėty būti T. Sąjungai priimtinai, nes jie neturį nieko blogo, nes jie tik taikai palaikyti siūlomi; Jungtinės Valstijos, siūlydamos šiuos punktus, neturi jokių agresyvių intencijų prieš T. Sąjungą.

Tuojau po Dulleso kalbos pasiėmė balsą Višinskis. Jis nurodė, jog tūli Dulleso punktai gali būti Tarybų Sąjungai priimtini, tačiau jeigu visų negalima suplakti į vieną įnesimą; juos reikia svarstyti paskyriam, papunkčiui.

Tam pasipriešino pirmininkas, kuriuo yra Kolombijos delegacijos narys, Dr. Urdaneta Arbelaez. Jis sakė: svarstykite visus punktus bendrai, kalbėdami apie tai, kaip išlaikyti pasaulį taiką, o vėliau būsią galima paimti siūlymus papunkčiui.

Čilės delegacija pasiūlė savo papildomą rezoliuciją. mažai taip pat "sugadintų" ir universiteto profesorių. Sunku tikėti, kad studentai patys per save apsirgo tą "pavojinga liga."

Visas gi dalykas bus tame, kad šiandien reakcionierius komunizmu pavirtę visokios pažangios idėjos. Nebėgširiš tokio protesto balso prieš skriaudus ir neteisėbes, kuris nebūtų apšauktas "raudonu." Gordon Gray nėra jokia išimtis. Jis nėra pirmutinis, ir toli gražu dar nebus paskutinis studentus gydyti nuo "komunizmo."

Tuomet prasidėjo diskusijos. Kalbėjo tūli delegacijų atstovai: Čilės, Peru, Filipinų, Kubos, Francūzijos, Hollandijos ir kt. Visi jie, aišku, sutiko su Jungtinių Valstijų siūlymais.

Višinskio kalba

Bendrosios įvairių delegacijų kalbos mažai ką nors suinteresavo, nes visiems aišku, kad tos delegacijos tik kartoja tai, kas buvo pasakyta Dulleso. Višinskis buvo svarbu, ką pasakys Višinskis, atsiet, rytinio bloko vardu.

Pirmadienį jau buvo žinoma, jog Višinskis kalbės antradienį ir dėl to tiek spaudos korespondentai, tiek svečiai, tiek patys delegatai nekantriai laukė jo kalbos.

Višinskis kalbėjo apie pusantrų valandos. Jo kalbos atidžiai klausė pilnutėlė salė žmonių, korespondentų, svečių, delegatų.

Kaip visuomet, Višinskis kalbėjo lyg profesorius, teikdamas studentams kokiu svarbiu klausimu pranešimą.

Jungtinių Tautų komitete kalbėtojai sako kalbas sėdėdami, ne kaip seimose. Sėdėdamas greta anglų ir amerikiečių delegacijų, Višinskis, kalbėdamas, dažnai pažvelgia į Dullesą, tai į kitas delegacijas; kai kada jis padaro rankos mostus, užakcentuodamas tą ar kitą savo posakį. Kai kada jis įkergia vieną kitą anekdotą, primena kokį nors svarbų istorinį reiškinį gyvesniam paryskinimui to, ką jis kalba.

Kokia gi jo kalbos esmė? Pirmiausiai jis įpareiškia, kad nesutįkta su pirmuoju siūlymu, būtent, kad septyni Saugumo Tarybos nariai gali suaukti bėgyje 24 valandų specialę asemblęsesesiją. Šis siūlymas, nurodė jis, panaikina Saugumo Tarybą, užduoda smūgį penkių didžiųjų valstybių vienybei, nes jis panaikina vetavimo teisę; tas siūlymas užduoda smūgį visam Jungtinių Tautų carteriui.

Tūlos valstybės, sakė jis, jau seniai norėjo panaikinti veto teisę ir jos visą darbą, kad tai pasiekti. Dabar su jomis stojo USA ir mano, kad šiuo savo sumanymu joms pavyks tai pasiekti. Tarybų Sąjungos delegacija tam griežtai priešinosi.

Dullesas, sako Višinskis, minėjo, būk Saugumo Taryboje buvo per dažnai naudota veto teisė, apie 50 kartų. Tačiau nepasakoma, kuriais klausimais vetavimas buvo naudotas. Jis buvo naudotas tam, kad apginti Tarybų Sąjungos interesus; vetavimo teisė juk yra laidas penkių didžiųjų valstybių vieningumui. Taip suprato tie, kurie gamino Jungt. Tautų carterį ir konstituciją bei potvarkius.

Pagalau dėl laiko: kaip galima bėgyje 24 valandų suaukt nepaprastą asemblęsesesiją? Ar gali iš viso pasaulio kraštų per tokį

trumpą laiką delegatai suvykti? Žinoma, ne! O pagaliau, jeigu jie ir suvyktų, tai ką, nepasirengę, darytų? Norint, kad asemblėja nešty naudots, tai kiekvienas į ją vykštą asmuo turi būti gerai pasiruošęs. Specialės asemblęsesesijos suaukti reikėtų skirti mažiausiai dvi savaites.

Principe T. Sąjunga sutinka su šaukimu specialiu asemblęsesesijų, bet jos turi būti šaukiamos penkioms didžiosioms valstybėms susitarus, nurodė kalbėtojas. Taip buvo ligi šiol, taip turi būti ir ateityje.

Dėl ginkluotų kariuomenės dalinių, kalbėtojas nurodė, tegali sėkmingai spręsti tik Saugumo Taryba. Ginkluotą talką agresoriui suvaldyti taipgi tegali suaukti tik penkios didžiosios valstybės. Jungt. Tautų kariuomenei vadovauti komandierių tegali skirti tik Saugumo Taryba, nes Jungt. Tautų sekretorius negali būti vadovas karo fronte — jis vadovas tik Jungt. Tautų ofisuose, vadovas savo tarnautojų. Vadinas, šis pasiūlymas nepraktiškas ir nepriimtinas.

Višinskis dar kartą priminė Saugumo Tarybos nutarimą kariauti prieš Šiaurinę Korėją. Tas nutarimas buvo nelegalus, nes tame posėdyje nedalyvavo T. Sąjunga ir Kinijos Liaudies Respublika, atstovaujanti 470,000,000 gyventojų; jos vietoje sėdėjo žmogus, kuris Kinijos neatstovauja.

Dėl palaikymo observacinės komisijos, kuri stebėtų, ar nekyla kur nors pasaulyje agresyvis pavojus, Višinskis sutiko, žinoma, su ta mintimi, kad į tokią komisiją įeity ir tarybinio (rytinio) bloko atstovybė.

Višinskis žadėjo savo laiku, kai bus Jungt. Valstijų siūlymai papunkčiui svarstyti, duoti savo prie jų konkrečius pataisymus.

Po jo kalbos Mr. Dulles padarė pareiškimą, apgalvestaudamas, kad Višinskis tiek mažai priėmė jo siūlymų. Bet Višinskis spaudos korespondentams pasakė, kad jis sutinka su apie 50 procentų Dulleso siūlymu.

Šiai klausimais dar bus diskusijų.

Kaip jie kalba

Jūsų korespondento ypatingą dėmesį atkreipė Lotynų Amerikos delegacijų kalbos. Štai, išstoja Peru, Ekvadoro, Čilės, Kubos ir kt. respublikų kalbėtojai. Jie kalba išdidžiai; kalba apie progresą, taiką, gerbūvį.

Bet kiekvienam aišku, jog tos šalys yra svetimų kapitalistų kontrolėje; kad ten milijonai indėnų ir mostizų, milijonai darbo žmonių kenčia neapsakomą skurdą ir vargą; milijonai beraščių, milijonai bevilčių; žmonių balsas užgniaužtas, nes siautėja žiauri fašistinė reakcija. Na, o jie čia išdidžiai kalba apie progresą ir gerbūvį žmonių masėms.

Višinskis jiems pasakė karčios teisybės šodį: šalys, įsikolinusios kitai šaliai, negali balsuoti prieš ją, prieš savo skolintoją. Jos priverstos klausyti to, ką sako jų finansuotojas.

Kas bus sekretorium? Su sekamais metais baigiasi Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Trygve Lie terminas. Reikalingas naujas sekretorius. Jį re-

Unijų vadai ir McCarran įstatymas

Siomis dienomis New Yorko valstijos CIO unijos turėjo metinę konvenciją. Per istisas tris dienas delegatai klausė politinių prakalbų.

Paskutinėje sesijoje konvencija priėmė "įstatyminę programą", kurioje reikalaujama, kad būsimoje Kongreso sesijoje būtų atšaukta McCarran įstatymas. Konvencija pareiškė, kad šis įstatymas nereikalingas ir priešingas šalies Konstitucijai.

Konvencijoje plačiai kalbėjo Amalgameitų Rūsiuvių Unijos prezidentas Jacob S. Potosky. Jo prakalba buvo perdėm politinio pobūdžio. Jis kalbėjo apie rinkimus New Yorko valstijoje ir įvairių partijų kandidatų. Labai išaukštino demokratų partijos kandidatą Herbert Lehman. Už ką ir kodėl? Ogi todėl, kad Lehman griežtai ir kietai Kongrese stovėjo prieš McCarran bilyų. Jis ne tik bal-

savo prieš tą bilyų, bet pasakė ir karštą prakalbą.

Tai visa gerai ir logiška. Gerai, kad darbo unijos McCarran įstatyme imato Amerikos žmonių teisėms pavojų ir reikalauja, kad jis būtų atšauktas. Taip pat gerai, kad pagiria tuos senatorius bei kongresmanus, kurie prieš McCarran bilyų smarkiai kovojo.

Bet kas nelogiška ir smerktina, tai kad toje pačioje konvencijoje tie patys unijų vadai užgyrė demokratų partijos kandidatą kongresmaną Lynch į N. Yorko valstijos gubernatoriaus vietą, kuris Kongrese balsavo už McCarran bilyų kovojo, tai Lynch negali būti geras, nes už tą bilyų balsavo.

Toks konservatyviškų vadų pasielgimas neparodo jų nuosirdumo pasisakyti prieš McCarran įstatymą. Amerikonas

Pirmenybė karo reikalams ir didžiojo biznio didieji pelnai

Vyriausybės suorganizuota National Production Authority išleido prezidento

komenduoja Saugumo Taryba.

Aną dieną Saugumo Taryba turėjo savo specialų reikalų posėdį ir tarėsi, bet nieko konkrečiau nutarė.

Tarybų Sąjunga nori, kad sekretoriaus pareigas eitų bešaliskas žmogus; Trygve Lie šiuo metu tarnauja vakiniam blokui, todėl T. Sąjungai jis nebepriimtinas.

Jugoslavija siūlė, kad būtų praillintas sekretoriavimo laikas Trygve Lie, bet T. Sąjunga su tuo nesutinka.

Kai kurie mano, jog reikėtų pastatyti sekretorium Romulo, Filipinų ministrą, bet jis yra aiškus pro-vaikarinio bloko žmogus, tuo būdu ir dėl jo T. Sąjungos delegacija nesutiks.

Spėjama, kad T. Sąjungos delegacija siūlys savo bloko kandidatą. Kas juo bus, kol kas nežinoma.

Dėl Formozos

Tiek delegatuose, tiek spaudos korespondentuose iškilo kitas klausimas: ką prezidentas Trumanas taršis su generolu MacArthuru? Spėjama, kad juodviejų pokalbyje bus sprendžiamas Formozos klausimas, kad Formoza būsianti atplešta nuo Kinijos.

Kaip žinia, Kinija yra pasiryžusi dėl Formozos išlaisvinimo kovoti.

Libijos reikalas

Kitame asemblęses komitete buvo svarstytas Libijos atėities klausimas. Tarybų Sąjungos delegatas pasiūlė, kad negalima Libijos klausimo spręsti, neišklausius jos atstovo.

T. Sąjungos delegatas įnešė formalį sumanymą, kad būtų pakviestas kalbėti Libijos Tarybos atstovas M. K. Selim Bey'us. Jungt. Valstijos, Anglija ir kiti kraštai tam priešinosi. Tačiau čia laimėjo tarybinis įnešimas: 33 balsais prieš 11 nutarta Selim Bey'ų pakviesti padaryti pranešimą.

tinius patvarkymus dėl gamybos karo reikalams. Tuose patvarkymuose įvedama dalina kontrolė produkcijos srityje. Suteikiama pirmybė toms firmoms bei įmonėms, kurios turės karinius - militarinius kontraktus. Skirstant medžiagą, pirmybė tenka toms įmonėms. Jos privalo pirmoje vietoje statyti išpildymą tų kontraktų, kurie susieti su kariniais reikalais.

Kas daugiausia karinių kontraktų gaus? Aišku, jog stambiosios korporacijos bei firmos. Kas gi kitas gali padaryti moderniskus karo pabūklus, jeigu ne plieno, gumos, automobilių, chemikalų trustai?

Kas svarbiausia, tai kad valdžia neturi teisės nustatyti kainas. Įmonės savininkas nustato kainą. Jis turi teisę atsisakyti priimti kontraktą, jeigu negauna jo nustatytos kainos.

Praėjusio karo prityrimai parodė, kad tokie gamybiniai potvarkiai supila stambiamam bizniui nesvietiškus pelnus. A.

Jamaica armoroje ruošiamas šunų paroda spalio 22-ą. Pelną skirs įstaigai, kuri moko šunis vadovauti neregiam žmonėms.

Thomas F. Murphy liko paskirtas New Yorko policijos komisierium, kuomet senasis komisierius pasitraukė dėl gemblyrystės skandalo policijos departamente.

Kitokios žinios ir istorijos iš Krieno observatorijos

KOLUMBO ŠVENTADIENIS

Spalio 12 d. Jungt. Valstijose yra švenčiama kaip Kolumbo diena. Bet kodėl spalio 12-ą — ar dėlto, kad jis būtų gimęs ar miręs tą dieną? Ne, ne dėl to. Kolumbus mirė 1506 m. gegužės 26 d., o kada jis gimė, niekas tikrai nežino.

Amerikiečiai švenčia tą dieną todėl, kad Kolumbus atrado Ameriką spalio 12 d. (1492 m.)

Šiomet sukanka 458 metai, kaip Kolumbus atrado Ameriką. Tačiau jis nebuvo vienintelis šios šalies atradėjas, nes pirmą jo tūlas Amerieus irgi skaitomas šio žemyno atradėjas. Todėl ir ši šalis pavadinta pagal jo vardą — Amerika.

KIEK AMERIKOJ YRA UNIJISTŲ?

Jungt. Valstijų darbo unijos priklauso apie 16 milijonų žmonių, arba su virš 10 nuosimčių viso šios šalies gyventojų skaičiaus.

IODINO KIEKIS JŪROJ

Jūroje randasi gana didelis kiekis jodino. Viena kubikinė jūru vandens mėlyna turi iki 192 tonų jodino.

PAKĖTUMŲ ISTATYMAS KALIFORNIJOJ

Kalifornijos gyventojas neturi teisės palikti Jungt. Valstijų valdžiai jokio savo turto, kuomet jis miršta toje valstijoje.

ZMOGAUS IKVĖPUOJAMAS VANDUO

Kasdien žmogus įkvėpuoja vieną „pantę“, arba aštuontą galiono vandens.

VIENTELIS TOKS KAPITONAS PASAULY

Kapitonas Joshua Slocum yra vienintelis istorijoje asmuo, kuris vienu vienas laivu apkelia aplink pasaulį.

Tas laivas buvo 100 metų senumo žvejinis „botas“, vadinamas „The Spray“. Kapitoniui Slocum kainavo \$553.62 tą laivą perdirbti, kad būtų tinkamas tokiai kelionei. Ir \$1 jam kainavo senas budelinkas laikrodis, kuri jis vartojo kaip laivo chronometra.

Kap. Slocum išlankė į Rytus iš Bostono 1895 m. balandžio 24 d. Nuo Gibraltarą jis pakeitė savo kelionės kryptį į Vakarų. Jam ėmė 3 metus, 2 mėnesius ir 2 dienas aplaukti aplink pasaulį. Iki šiol joks kitas nevienis žmogus tokio žvejo nėra atlikęs.

SENATVINIS TUKIMAS

Dauželis mano, kad senstančios moters labiau tinka ne su senstante, o su ja. Bet iš tikrųjų, tai „kreditas“ šiuo atžvilgiu eina vyras, o ne moteris.

Pasirodo, kad tarp 20 ir 50 metų amžiaus vidutinė amerikietė moteris užveva 25 svarus riebumo. Kuomet vidutinis amerikietis vyras nutinka 26 svarais. Nors tai tik vienas svaru

skirtumas, bet šiuo atžvilgiu vyrai visgi pralenkia moteris.

GIMIMAS IR MIRIMAS TOKIU PAT LAIKU

Servando Canales, gyvenęs Matamorose, Meksikoje, gimė 1830 m. spalio 23 d., ir mirė tokio paties mėnesio tokią pat dieną, tai yra, 1930 m. spalio 23 d. — šimtą metų vėliau.

MONETOS AMŽIUS

40 metų yra vidutinis varinės monetos amžius apyvartoje.

KOKIAIS RŪPESČIAIS ŽMONES RŪPINASI

Aštuoni nuosimčiai žmonių, kurie rūpinasi, turi pamatuotas rūpinimosi priežastis.

40 nuosimčių chroniškai besirūpinančių žmonių rūpinasi apie tokius dalykus, kurie niekada neįvyksta.

30 nuosimčių rūpinasi apie tai, kas įvyko, bet rūpesčiai negali būti atkeista tai, kas įvyko.

O 22 nuosimčiai rūpesčiais dėl sveikatos bereikalingai kankina save.

PREZIDENTAS SU DIDŽIAUSIA ŠEIMA

Jungt. Valstijų prezidentas John Tyler turėjo didžiausią šeimą. Jis buvo 14 vaikų tėvas. Aštuoni buvo berniukai ir šešios mergaitės.

AMERIKOS ŽURNALAI

Jungt. Valstijose išleista virš 15,000 skirtingų žurnalu.

KAS NULEMĖ ŽALGIRIO MŪŠĮ

Sulyg istorijos žinovų, aiškinimo, lietuvių strateginis pabėgimas iš mūšio lauko ir grįžimas po greito susitvarkymo nulėmė jiems pergalę Žalgirio mūšyje su kryžiuočiais.

Esą, panašūs skubūs pasitraukimai ir staigūs, nelaukti antpuoliai buvo tais laikais naudojami miškų ir stepių sąlygose — lietuvių ir totorių kovose.

Raitieji lietuviai sugebėjo po 3 valandų susitvarkyti, atsirado mūšyje, kada

Buvęs sunkiojo svorio čempionas Joe Louis negalėjo sumušti savo oponento Ezzard Charles.

jie buvo labiausiai reikalingi. O kryžiuočiai tuomet jau neturėjo rezervų. Kryžiuočiai sumišo, o jų didžiajam magistrui kritus, lietuvių priešai visai pakriko ir leidosi bėgti.

Beje, ir patį kryžiuočių magistrą nudėjo lietuviai, perverdamas jį įtėmis.

Kiek pirmiau, ordino riteriai buvo manę jau negalėję gedimiečius ir savo pergalės giesmę „Christ ist erstanden“ buvo užgiedojo.

Bet Vytauto gudri taktika juos suvylė ir sunaikino.

Garsusis Žalgirio mūšis įvyko 1410 m., prie dabartinio Tannenbergo.

Surinko P. Krienas

Stiklinės vilnos, audeklai, valtys ir kiti dirbiniai iš naujojo stiklo

Vienas vyras andai per dvi minutes vaikščiojo po plačią liepsnojančią duobę, kur plėškėjo užkurtas gazolinas su 2,000 laipsnių karščio; ir žmogus be jokių apsvilimų išėjo iš to ugnies ežero. Kodėl jis nesudegė? Todėl, kad buvo apsvilkęs pagamintu iš stiklinės medžiagos baltu apvalkalu, kuris visą jį apdengė nuo galvos iki kojų pirštų galų.

Tas apvalkalas buvo išbandytas Wright - Paterson karinių lėktuvų stotyje Jungtinėse Valstijose. Jis padarytas iš daugelio sluoksnių stiklinio audeklo ir stiklo vilnų.

Apvalkalo viduj tebuvo tik 130 laipsnių karščio, nors, 2,000 laipsnių karščio spingimo apvalkalą iš oro pusės.

Žymėtina, jog verda vanduo, kuomet įkaista tik iki 212 laipsnių, pagal amerikinių Fahrreheit termometrą.

Minimas apvalkalas paruoštas kariniams lakūnams gelbėti iš nukritusių deparčių lėktuvu.

Owens - Corning Fiberglas korporacijos fabrikai New Yorko valstijoje gamina lanksčius ir švelnius, kaip šilkas, stiklinius siūlus. Tai tokie ploni siūlai, kad 97 mylios jų suviniotiama į mažiuką, kaip vidutinis riešutas, kamuoliukas.

Iš tokių siūlelių daroma stiklinės vilnos. Ir jos geriau sulauko šalti bei karšti, negu bet kuri kita žmogui žinoma medžiaga. Stiklinės vilnos tampa naudojamos automobiliuose ir įvairiose naltalose kaip tinkamiausias apkamšalas nuo trukšmo.

Sulaiko šaltį ir karštį Parodymui, kaip stiklinės vilnos atitveria karštį bei šaltį, buvo padarytas šitoks bandymas:

Idėjo nekeptą „pajū“ į pečių. Šalia pajaus padėjo popierinę dėžutę saldžios šaldytos smetonos (aiskrimo). Dėžutė buvo apvyniota pluoštų stiklinių vilnų. Tuo pačiu laiku į šaldytuvą (refridžeriterį) idėjo puoda garuojančiai - karštos kavos. Puodas taipgi buvo apvyniotas stiklinėmis vilnomis.

Praėjo pusė valandos, ir iš pečiaus buvo išimtas jau iškepęs pajus. Iš to paties

Bevardžio Kazio surankioti margumynai

Dr. James H. Fox rašo iš Washingtono, D. C., kad praeitais metais Jungtinėse Valstijose baigė mokslą su mokytojo laipsniu 25,000 žmonių. Tuo tarpu šalyje stokavo 75,000 mokytojų.

Nedateklių užpildo tik pradinės mokyklas baigusieji politikieriam pažįstami žmonės, sako dr. Fox.

Lermavimais išgarsėjęs prieš „raudonuosius“, senatorius Joseph McCarthy iš Wisconsin ant syk nutilo. Sakoma, jis turi šių laikų aiškintis valdžios taksų rinkėjams.

McCarthy per ketverius metus turėjo \$66,938 pajamų, bet nė cento nemokėjo taksų. Jeigu jis būtų tik prastas pilietis ir ne raudonbaubis, tai seniai būtų atsідūręs belangėje.

Lenino vardo viešojo knygyno patalpa Maskvoje užima 14 trobėsių. Tie trobėsiai pastatyti ant 50,000 ketvirtainių metrų ploto.

Sąžiningas karo priešininkas Robertas Wallace iš Teaneck, N. J., už atsisakymą kariauti Antrajame pasauliniame kare buvo nu-

teistas ketverius metus kalėti „pasitaisymui“.

Dabar tas jaunuolis vėl pašauktas registruotis kariuomenėn. Atėjęs į registravimosi stotį, jis pareiškė:

„Aš registruojuosi tik su ta sąlyga, kad ginčiau Jungtines Valstijas nuo išlaukinių užpuolimų, bet nė kojos nekelsiu iš šios šalies ir užsienį kariauti dėl milijonierių godumų.“

Senaisiais laikais, 1763 metais Philadelphiaj buvo Benjamino Franklino leidžiamas ir redaguojamas laikraštis Pennsylvania Gazette. Viename to laikraščio numeryje tilpo šitokia Franklino pastaba:

„Aš išvažiuoju į Burlingtoną, N. J., biznio reikalais, ir už sekamo Penn. Gazette numerio netobulumus nekaltinkit mane.“

Praeitais metais Jungt. Valstijų žmonės tiek pinigų praleido alkoholiniams gerams, kad, vidutiniai skaičiuojant per visus, išleido po \$103 kiekvienam.

Važinodami į Kanada svečiotis, jei norite vežtis šuniuką su savim, tai privalote turėti veterinarijos daktaro paliudijimą, kad šuniukas neturi jokių ligų — visai sveikas.

Alaskoje per praeitus 10 metų gyventojų skaičius padidėjo 74 nuosimčiais. Dabar Alaskoj yra 126,700 gyventojų.

Šiuo laiku farmų kainos Jungtinėse Valstijose pakilo 12 procentų ir daugiau. Aiškina, jog farmų kainos pakilo dėl aukštu maisto produktų kainu. Bet žinovai tvirtina, kad farmų kainu kilimo priežastis tame, jog daugelis turtuolių, bijodami atominių bombų karo, kraustosi iš miestų į farmas.

Italijos saloj Sicilijoj nušauta plačiai išgarsėjęs per 28 metus plėšikų vadas Giuliano. Kadaiše jis per pabirtus valdininkus turėjo itakos ir valdžioje. Jis buvo didelis priešas pažangesnės liaudies ir komunistų.

Pasikeitusi valdžia, pagaliaus, pasiuntė 2,000 policininku tam plėšikui medžioti, iki jis tapo nušautas.

Biznierių Herman D. Post išlavino keletą desėtkų „auksinių“ žuviukų (gold fish) lenktynėm. Ir praeitą vasarą buvo atidarytas Asbury Parke, N. J., tu žuviukų lenktyniavimo biznis.

The Society for Prevention of Cruelty to Animals (Draugija prieš Gyvulių Kankinimą) patraukė minkštą biznierių teisman. Teisėjas skunda atmetė — nepasigailėjo žuviukų.

Anglas dr. Edward Jenner, skiepu (ciepu) atradėjas, pirmutini įskiepijima su pilnu pasisekimu padarė

1798 metais savo sūniui, 8 metų amžiaus.

Generalinis Jungtinių Tautų sekretorius Trygve Lie buvo paklaustas, kokiai politinei partijai jis priklauso. Lie atsakė:

„Nuo to laiko, kai pradėjau domėtis politika, priklausu Norvegijos Socialdemokratų Partijai.“

Jungtinių Valstijų valdžia yra supirkusi maisto produktų už daugybę milijonų dolerių, kad palaikyt aukštas produktų kainas.

Tuos produktus parduoda už užsienis labai žemomis kainomis, bet Amerikos žmonėms jų neparduoda. Pavyzdžiui, valdžia svarą sviesto užsienin parduoda už 15 centų, pieno miltelių svarą už 3 centus, sūrio svarą už 7 centus ir pusę, džiovintų kiaušinių svarą už 5 centus. Taip ir kitokius produktus svetur parduoda žemomis kainomis, nors valdžia yra mokėjusi už tuos produktus kelerio-

na daugiau.

Ispanijos diktatorius Franko prisipirko iš šios šalies bulvių, mokėdamas tik po 1 centą už 100 svarų.

Elektriniai šaldytuvai (refrigerators) vis dar nepajėgia išstumt ledą iš biznio.

1925 metais Jungtinėse Valstijose buvo pagaminta 30 milijonų tonų ledo, o 1949 metais pagaminta 43 milijonai tonų ledo.

New Jersey republikonų ir demokratų partijos lenktyniuoja kainų aukštumu dėl rinkiminių vakarienių. Demokratai rengė vakarienę po \$50 kiekvienam svečiui. O dabar republikonai Atlantic City surengė vakarienę po \$100 kiekvienam.

Demokratu vadas Hoffmann, matydamas, kad republikonai kainomis viršija demokratų, pareiškė: „We Democrats are not as hungry as the Republicans“ (Mes, demokratai, nesam taip išalkę, kaip republikonai).

Šiaurinė Koreja turi viso 9 milijonus gyventojų, bet ten sutelkta 24 tautų kariuomenė kariauti prieš šiauriečius.

Apskaitliuojama, jog kasdien šioj šalyj yra 7 milijonai sergančių žmonių.

Californijos Universitetas yra laikomas didžiausiu Jungtinėse Valstijose. Neseniai 163 jo profesoriai pasitraukė, atsakydami nuo verstinos priesaikos dėl „ištikimybės“ prieš komunizmą.

Psichologijos profesorius Edward Tolman, 64 metų amžiaus ir profesoriauves šiam universitete per 32 metus, rezignuodamas, pareiškė:

„Jei komunizmas yra diktatūra, tai kaip jūs pavadinosite šią verstina priesaiką?“

Dėl minėtų profesorių pasitraukimo užsidarė 40 kursų tame universitete.

Kazys Bevardis

Sevastopolio Apysakos

—31—

Vaizdai iš Krimo karo 1854-56 m.

8-31-50

(Tąsa)

25

Kozelcovas vyresnysis, spėjęs per naktį atsilošti ir vėl viską išleides, net atvarte užsiūtus auksinius, prieš rytą dar miegojo nesveiku, sunkiu, bet stipriu miegu penko bastiono ginamosiose kareivinėse, kai pasigirdo įvairių balsų kartojamas lemtingasis riksmas:

— Pavojus!...

— Ko miegat, Michailai Semioničiau! Puolimas! — suriko jam kažkieno balsas.

— Tur būt, koks nors mokyns, — tarė jis, atmerkdamas akis ir vis dar netikėdamas.

Bet staiga jis išvydo vieną, be jokio regimo tikslo bėginėjantį iš kampo į kampa karininką, tokį išblykšusį ir išsigandusį, kad viską suprato. Jį baisiai pritrėnkė mintis, kad jį gali palaikyti bailiu, kritišku momentu nenorėjusiu išeiti prie kuopos. Jis tekinas nubėgo prie kuopos. Patranks lovēsi šaudyti, bet šautuvų pyškėjimas buvo pačiam įkaršty. Kulkos švilpė ne pavieniui, kaip šauterinės, bet būriais, kaip kad virš galvų pralekia rudens paukščių pulkai. Visa ta vieta, kur vakar stovėjo jo batalionas, buvo dūmų uždengta, buvo girėdėti pikti riksmi ir šauksmai. Jam priešais pasitaikė būriai kareivių, sužeistų ir nesužeistų. Pabėgėjęs dar 30 žingsnių, jis išvydo savo kuopą, prisiglaudusią prie sienelės, ir vieno savo kareivio veidą, labai išblykšusį ir išsigandusį. Kiti veidai buvo tokie pat.

Baimės jausmas instinktyviai persidavė ir Kozelcovui: šaltis perbėgo jam nugarą.

— Užėmė Svarcą, — tarė jaunas karininkas, ir jo dantys kaleno vienas į kitą. — Viskas juo!

— Nieka! — tarė piktai Kozelcovas ir, norėdamas žestu save padrasinti, išsitraukė savo mažutį, geležinį, atšipusį kardelį ir suriko:

— Pirmyn, vyrai! Ura-a!

Balsas buvo skambus ir garsus; jis padrasino patį Kozelcovą. Šisai ėmė bėgti pirmyn traversų; apie penkiasdešimt kareivių šaukdami nubėgo paskui jį. Kai jie išbėgo iš už traversų, į atvirą aikštelę, kulkos pasipylė, tikra žodžio prasme, kaip kruša; dvi šūdavė jam, bet kur ir ką jos padarė, kontūzijo ar sužeidė, jis neturėjo laiko nuspręsti. Priešaky dūmuose jis jau matė mėlynus mundierius, raudonas kelnes ir girėdžio nerusiškus riksmus; vienas prancūzas stovėjo ant brustvero, mosavo kepure ir kažką šaukė. Kozelcovas buvo įsitikinęs, kad jį užmuš; tatarai ir teikė jam narsumo. Jis bėgo pirmyn ir pirmyn. Keletas kareivių aplenkė jį; kiti kareiviai pasirodė kažkur iš šono ir taip pat bėgo. Mėlyni mundieriai liko tokiam pačiam atstume, bėgdami nuo jo atgal į savo

Taip dabar atrodo vienas daugelio tokių karo nuteriotų Korėjos kaimų. Pa-veiksle gali matyti to kaimo gyventojų surinktus kelis išlikusius puodus. Tai visas jų likęs turtas.

transėjas, bet po kojomis maišėsi sužeistieji ir užmuštieji. Jau pribėgus prie išorinio griovio, viskas susimaišė Kozelcovo akyse, jis pajuto skausmą krūtinėje ir, atsisėdęs ant banketo, didžiam savo malonumui pamatė pro ambrazūrą, kaip mėlynų mundierių minios netvarkingai bėgo į savo transėjas ir kaip visame lauke gulėjo užmuštieji ir šliaužiojo sužeistieji raudonomis kelnėmis ir mėlynais mundieriais.

Po pusvalandžio jis gulėjo ant neštuvų, ties Nikolajevo kareivinėmis, ir nusiimanė esąs sužeistas, nors skausmo beveik nejaudė; jis tenorėjo tik išgerti ko nors šalto ir patogiau atsigtulti.

Mažutis, storas, didelėmis juodomis žandenomis gydytojas priėjo prie jo ir atsegė milinė. Kozelcovas po smakrą žiūrėjo į tai, ką daro gydytojas su jo žaizda, ir į gydytojo veidą, bet jokio skausmo nejaudė. Gydytojas uždengė žaizdą marškiniais, nusitrynė pirštus į apsiausto skvermus ir tylėdamas, nežūrėdamas į sužeistąjį, nuėjo prie kito. Kozelcovas nesąmoningai sekė akimis tai, kas darėsi prieš jį. Atsiminęs, kas buvo penktam bastione, jis su nepaprastai maloniū pasitenkinimo jausmu pagalvojo, kad jis gerai atliko savo pareigą, kad jis pirmą kartą per visą savo tarnybą pasielgė taip gerai, kaip tik galima buvo, ir nieko negali sau prikišti. Perrišdamas antrą sužeistąjį karininką, gydytojas, rodydamas į Kozelcovą, kažką pasakė čia pat stovinčiam šventikui su didele rudą barzda, su kryžiumi.

— Ką, ar ir aš mirsiu? — paklausė Kozelcovas šventiką, kai tas priėjo prie jo.

Šventikas neatsakydamas perskaitė maldą ir padavė sužeistajam kryžių.

Mirtis Kozelcovo neišgąsdino. Jis pamė silpnomis rankomis kryžių, prispaudė jį prie lūpų ir pravirko.

— Ar iš visur prancūzai išmušti? — tvirtai paklausė jis šventiką.

— Visur pergalė mūsų, — atsakė šventikas, slėpdamas nuo sužeistojo, idant jo nenuliūdintų tai, kad ant Malachovo kalvos jau suplevėsavo prancūzų vėliava.

— Ačiū dievui, ačiū dievui, — ištarė sužeistasis, nejausdamas, kaip ašaros tekėjo jo skruostais, ir jį apėmė neišpasykytas džiaugsmas pamanius, kad jis atliko herojišką žygį.

Mintis apie brolių švystelėjo akimirksniu jo galvoje. „Duok dieve ir jam tokios pat laimės“, pagalvojo jis.

26

Bet ne toks likimas laukė Volodios. Jis klausėsi pasakos, kurią jam pasakojė Vasinai, kai suriko: „Prancūzai eina!“ Akimirksniu kraujas plūstelėjo į Volodios širdį, ir jis pajuto, kaip atšalo ir išblyško jo skruostai.

(Daugiau bus)

M. J. Cuzmeris.

SKAITYK IR MOKYKIS

Euglenos mityba. Pastatę butelį su „žydinčiu“ vandeniu, turinčiu savyje žaliųjų euglenų, sviesoje, pastebime, kad visos euglenos renkasi į apšviestąjį butelio pusę. Stebėjimai parodė, kad sviesoje žaliosios euglenos, kaip ir vandeniniai augalai, minta vandenyje ištirpusiu anglies dvideginiu. Iš to aiškėja ir chromatoforų buvimas euglenų protoplazmoje.

Palaikykime butelį su žaliomis euglenomis keletą dienų tamsioje vietoje. Pasirodo, kad euglenos nustoja savo žalios spalvos, o krakmolinės medžiagos protoplazmoje jau nematyti. Bet euglenos tamsioje nežūna: jos tiktai pakeičia savo mitymą būdą. Nebegalėdamos asimiliuoti anglies dvideginio, jos pro savo kūno paviršius ima traukti iš vandens ištirpusias augalinių ir gyvulinių organizmų puveņas. Dabar vėl pastatius euglenas sviesioje vietoje, jose vėl atsirastų chromatoforų, ir vėl jos imtų misti kaip žalieji augalai.

Augmenijos ir gyvūnijos giminingumas. Gėlame vandenyje, be euglenų, yra daugybė ir kitokių žiužinių pirmuonių. Žiužinių buvimas parodo, kad vanduo užterštas ir netinka gerti. Labai daug ir labai įvairių žiužinių padarėlių yra ir jūrose.

Žiužiniai pirmuonys sudaro kaip ir ribą tarp augalų ir gyvūnų pasaulio. Daugelis žiužinių yra tipingi gyvūnai: jie minta bakterijomis, mikroskopiskai mažais dumblais ir augalinių bei gyvulinių audinių dalelėmis. Kiti turi chromatoforų ir minta kaip žalieji augalai. Ir vieni, ir antri juda žiuželių padedami, ir daugelis turi „aki“.

Ryškiai riba tarp gyvūnų ir augalų krinta į akis tik aukštesniųjų, sudėtingų, organizmų tarpe. Pirmuonių tarpe, kaip jau matėme, ši riba nyksta. Tokia „tarpinė“ pirmuonių klasė, kaip žiužiniai, rodo, kad augalai ir gyvuliai išsivystė kažkada iš bendrų protėvių, iš senovinių pirmuonių organizmo. Iš to seka labai svarbi išvada: visos gyvosios žemės būtybės turi bendrus protėvius. Jos yra vienos kilmės, ir visos organinės pasaulis taip pat yra vienos kilmės.

Žiužiniai—ligų platintojai Žiužinių tarpe yra daug tokių rūšių, kurios platina ligas. Pavyzdžiui, žiužiniai tripanosomos yra priežastis daugelio pavojingų ligų, kuriomis suserga žmonės, laukiniai ir naminiai gyvuliai. Viena tripanosomų rūšis sukelia mirtiną miego ligą, kuri siaučia Centrinėje Afrikoje. Šios tripanosomos gemalai pakliūva į žmogaus kraują, kai žmogų įkanda musė glosina (arba cecė). Tripanosomos greit veisiasi ir savo nuodingomis išmatomis apnuodija kraują. Apnuodytas kraujas patenka į nugaros smegenų skystimą, ir ligonis nuo to miršta. O musės glosinos gauna tripanosomų, įgeldamos sergančias miego ligą antilopės arba žmones ir čiulpdamos jų kraują, kuriame knibzdėte knibzda tripanosomų. Šitaip musės platina miego ligos sukėlėjus. Kai

kuriose vietose miego liga siauste siaučia.

Žiužinių veisimasis. Žiužiniai pirmuonys, kaip ir šakiakojai, veisiasi dalydamiesi perpus arba iš karto į kelias dalis.

Žiužinių kolonijos. Kai kurių žiužinių ląstelės po skilimo neatsiskiria vienos nuo kitų, bet pasilieka drauge. Tokiu būdu susidaro žiužinių kolonijos. Šios kolonijos būna rutulio arba medžio pavidalo. Iš rutulinių žiužinių kolonijų mūsų geluose vandenyse dažnai pasitaiko gražūs žaliais maurakulis.

MAURAKULIS.

Maurakulio kolonija yra mikroskopinio didumo rutuliukas, kurio paviršiuje vienu sluoksniu išsiriakavę daugybė atskirų žiužinių ląstelių (iki 22 tūkstančių) su chromatoforomis. Tarp šių ląstelių, iš kurių kiekviena yra atskira būtybė, yra permatoma gleivinė medžiaga. Rutulėlio vidus pripildytas vandens. Žiuželiams judant, kolonija plaukia riedėdama vandenyje.

Nelytinis ir lytinis maurakulio veisimasis. Tarpais viena kita maurakulio kolonijos ląstelė atsiskiria nuo kitų ir patenka į kolonijos

vidų. Čia ląstelė, daug kartų skildama, duoda pradžią naujoms kolonijoms.

Taip vyksta nelytinis maurakulio veisimasis.

Bet pastebėta, kad maurakulis, kaip ir kitos žaliosios rutulinės žiužinių kolonijos, veisiasi ir lytiniu būdu.

Lytinis veisimasis vyksta taip kaip. Tarp daugybės paprastųjų kolonijos ląstelių atsiranda atskirų lytinių ląstelių. Vienos iš jų didelės, gausios maisto medžiagų ir negalincios judėti; tai moteriškosios lytinės ląstelės, arba kiaušinėliai. Kitos lytinės ląstelės atsiranda greitai besidaliujant kai kurioms atskiroms kolonijos ląstelėms; jos mažos, kiekviena turi du žiuželius ir labai judrios; tai vyriškos lytinės ląstelės, arba spermatozoidai. Spermatozoidai veržiasi prie nejudriųjų kiaušinėlių ir juos apspinta. Paskui su kiekvienu kiaušinėliu susijungia vienas iš spermatozoidų; įvyksta apvaisinimas.

Frankfurt, Vokietija. — Amerikonai teisia du vokiečius; sako, kad jie išdarninę ląstelę atsiskiria nuo kitų ir patenka į kolonijos

Chicago, Ill.

Kanceris ir Jokubka Sugrįžo iš Atostogų

Džimis Kanceris ir Jonas Jokubka turėjo ilgą ir ypatingą atostogą. Jiedu buvo nuvykę į Pacifiko pakraštį. Aplankė lietuvius Oregon, Kalifornija ir kitose valstijose.

Jiedu kelionę turėjo, sako, labai gerą ir sugrįžo namo laimingai.

Vilniečiams jie parvežė daug sveikinimų iš tolimųjų vakarų.

LDS 53 kp. išrinko 20 deleg. Spalių 4 įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopos susirinkimas. Kalbėta apie organizacijos stiprinimą, taipgi ir kitus svarbius reikalus.

Artinantis LDS Antros Apskrities konferencijai kuopa išrinko net 20 delegatų. Tai geras pavyzdys kitoms kuopoms — rinkti skaitlingas delegacijas. Konferencija visuomet būva geresnė, entuziastingesnė, kai ji yra skaitlinga delegatais.

Konferencija įvyks spalių 22, Vilnius svetainėje. N.

SIAULIAI, rugp. 20. —

★ Pirmąja mokytojų laida išleido šiaulių mokytojų institutas. Diplomai įteikti 105 jaunuoliams, 19 studentų valstybinius egzaminus išlaikė labai gerai.

A. Laurinciuokas.

Stokite į Kontestą Gauti Laisvei Naujų Skaitytojų

Laisvės vajas gavimui naujų skaitytojų prasidės su 1 diena spalio-Oct. ir tęsis iki 1 d. sausio-Jan., 1951 m.

KONTESTANTAMS YRA SKIRIAMOS PINIGAIS SEKAMOS DOVANOS:

1-ma \$75. 2-ra \$50. 3-čia \$35. 4-ta \$30. 5-ta \$25. 6-ta \$20. 7-ta \$15. 8-ta \$12. 9-ta \$10, ir 10-ta \$5.

Kiekvienam skaitytojui laišku yra išaiškinta techniniai vajas vedimui reikalai. Prašome atidžiai persiskaityti laišką, kur nurodoma kaip yra vedamas vajas gavimui. naujų skaitytojų ir kviečiame tuojau stoti į vaju.

Jauskimės visi sau už būtiną pareigą platinti dienraštį Laisvę, palaikyti jį kaip savo kolektyvį mokytoją ir vadą. Plintanti infliacija ir reakcijos siautėjimas mūsų šalyje labai smaugia mūsų dienraštį finansiniai. Visi turime kuom nors prisidėti prie finansinio sustiprinimo savo dienraščio.

Gaunant nors 500 naujų skaitytojų šiame vajuje ir sukeliant aukomis tinkamą fondą dienraščio palaikymui bus galima užtikrinti jo ateitį. Daugelis skaitytojų, atsinaujindami prenumeratą atsiumčia \$10, pabrėždami: \$7 už prenumeratą ir \$3 auką dienraščio palaikymui. Tas yra puikus dalykas, kad išgalintieji patys savo iniciatyva užsimoka daugiau, negu nustatyta laikraščio kaina. Jie padeda už žemesnę kainą gauti laikraštį žmonėms su skrumnomis iplaukomių.

Laisvės prenumeratą \$7.00 metams ir \$3.75 pusei metų. Kanadoje \$8.00 metams ir \$4.00 pusei metų. Kitur užsieniuose \$9.00 metams.

Perkant money-orderius, pašto notas ar čekius apmokėjimui už Laisvės prenumeratas reikia rašyti tik LAISVĖ. Tiktai vieną žodį LAISVĖ. Nereikia dėti Daily ar Lithuanian Daily. Rašydami vajas reikalais adresuokite:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Kelionė į Saulėtą Floridą

Philadelphia, Pa.

Rugsėjo 28 d. Edvard ir Viktorija Vasikonai, M. ir V. Dumšų žentas surengė mums išleistuvių vakarionę. Ačiu jiems. Tą patį vakarą mes turėjome progą pamatyti per televiziją iš Yankee Stadium, N. Y., Joe Louis su Ezsard Charles kumštynės dėl čempiono karūnos. Abudu negrai, tačiau Joe Louis, nors ir senesnis už Charles, bet daug stipresnis ir išvermingesnis. Charles prieš jį atrodė tik berniokas, bet Joe kaip tyčia davėsi pats save sulupti. Matyt, dėl Joe atsibodo tas snukių daužymas ir žiaurus žaismas. Tai savo čempiono karūną lengvai atidavė Charles, kuris nei vieną kartą jį nebuvo parmušęs.

Atsisveikinę su savo gimimėmis ir draugais, savo automašina leidome linkū Washingtono, D. C. Nuo Alexandria, Va., miesto patraukėme į Mount Vernon, Virginia, pirmą kartą pamatyt mūsų šalies revoliucionierių armijos vado, generolo ir pirmutinio prezidento, George Washingtono dvarą. Šaunus platus kelias pravestas sale Potomac upės. Kur pažvelgsi, visur gražūs vaizdai.

Privaziavus Mount Vernon, paties palociaus nematyt. Keli pastatai, valgykla, minkštų gėrimų, atviručių, visokių suvenyrų pardavinėjimas. Einant į patį palocių ir parką per tam tikrus vartus, reikia užsimokėti įžangos 50 centų. Palocius ir visi kiti pastatai atdaryti publikai apžiūrejamai.

Palociuje visi tie patys originališki tų laikų rakandai ir lova, kurioj didysis šalies tėvas G. Washingtonas mirė 1799 metais, sulaukęs 67 metų senumo. Kiti pastatai atskirti vienas nuo kito, kaip tai, muziejus, gėlynėlia, užveizdos namas, kumpių, lašinių rukymo sėtra, arklidė su balnais ir karietom, audinyčia, lietuviškas medis audimo varstotas (loom), šeši lietuviški rateliai verpimui siūly. O pačiame gale parko koplyčia, kur palaidotas kūnas George Washingtono su žmona. Per grotas matyt du balto marmuro grabai. Jis buvo ve-

des našlę Martha Curtis. Prieš koplyčią pastatyti du aukšti paminklai. Tai ten išlaidi didis vadas ir kovotojas už laisvę ir demokratiją.

Mount Vernon dvaro ir žemės globotojais yra tam tikra Moterų Draugija. Butų persunku viską aprašyti. Tačiau pamatyti tokią istorišką vietą yra labai svarbu kiekvienam Amerikos piliečiui.

Jacksonville, Fla., apsiostojome savaitėi laiko pas savo frentą Alex Krost. Jacksonville — industrinis miestas. Darbininkam darbą gauti čia yra visokių progų. Popierio fabriks, laivų budavojimo įmonė, keli rakančių fabrikai, kriaučių šapos, geležies liejykla, mašinšapės ir plati namų statyba. Milžiniški viešbučiai su daug patarpatuojų. Daug mažu dirbtuvėliu. Ir čia taip, kaip New Yorke, milžiniškas keturių aukštų viešbutis Windsor nugriauamas. Matyt, toj vietoj išdygs koks nors dangoraižis. Main ir Monroe gatvių kampas aukštinų daiktų krautuvė. Ant saligatvio pavardė Ferrel išgijsta sidabriniais doleriais, viso 337 smotai. Padavžos naktį jau išlupo du sidabro doleriaus.

Kai pirmą kartą vykau į Ameriką, pasakoriai Lietuvoj man sakė, kad Amerikoj doleriai valkiojasi primėtyti ant gatvių. Pasaka dabar virto tikrenybe.

Pažvelgus į vietinę spaudą, rodosi namai daug pigesni negu Miami. Kambariai randavojasi su pavalgymu tris kartus į dieną už \$12 per savaitę. Tai gana pigiai pagal šiu laikų bragenybę.

Nuolatai apsigyvenusių yra keturios šeimos lietuvių. Per pastarąsias dvi žiemas nebuvo šalnu, tai žmonės skundėsi negalį apsiginti nuo skruzdėlių ir kitokių vabzdžių, kurie niekad neturėjo progos sušalt. Naikina purškimu tam tikrais chemikalais. Dabartinį sezoną oras prastas, nuolatiniai lietūs ir miglos. Byčius nuo miesto už 20 mylių, nuvažiavimas busu lėsuoja 50 centų.

Kas norėtų nuolatiniai apsigyventi Floridoj, Miamiės miestas yra tinkamiausias. V. J. Stankus.

Pažangus Lietuvai!

Tuoju Užsisakyk Poezijos Knygą

"PROŠVAISTĖS"

JONO KAŠKAIČIO

parinktinės poezijos leidinys

256 puslapių, kaina \$1.00

Žinomas kaip poetas, Jonas Kaškaitis yra dar plačiau žinomas kaip Dr. Jonas Kaškiaučius, nuosirdus darbininkų mokytojas apie sveikatos reikalus.

Dr. Jonui J. Kaškiaučiu dabar sukako 65-ri metai amžiaus ir jau arti 50 metų, kai jis rašo poeziją. Tom progom, pagerbimui Dr. Kaškiaučiaus, Laisvės Išeis jo poezijos knyga.

Prakliniai pagerbkime darbštųjų liaudies švietėją, brangųjį sveikatos patarėją - gydytoją ir žymųjį visuomenininką Dr. Joną J. Kaškiaučį.

Užsisakykite jo svarbų poezijos kurinį

"PROŠVAISTĖS"

Kurie užsisakys šią knygą iki spalio 25 d., tu vardai bus išspausdinti toje knygoje. Jie skaitysis išleidėjais to stambaus literatūrinio kūrinio. Tad pasirūpinkite, kad ir jūsų vardas būtų eilėje prisidėjusių prie išleidimo.

Jei dar niekas nepakalbino jus užsisakyti tą knygą, tai tuoju patys prisišykite dolerį ir užsisakykite knygą. Arba jūs galite pasekti Laisvėje pranešimuose, kada įvyksta pažangiųjų organizacijų susirinkimai jūsų mieste; nueikite į susirinkimą ir užsisakykite tą knygą per organizacijos sekretorių.

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Taip išsipildys mūsų svajonės apie šviesius, moderniškus namus kaime...

Skaitant Tarybų Lietuvos spaudą, tenka pastebėti ten didžiausias susirūpinimas pakėlimu Lietuvos kaimo gyvenimo iš kultūrinio ir techninio atsilikimo.

Valstiečių susidėjimas į kolektyviškus ūkius yra tik pirmutinis svarbus žygis (on linkmėn). Kaip naujai suorganizuotas kolūkis atrodo? Visų pirma, jis neturi bendrųjų moderniškų pastatų nei gyvuliams, nei pašarui. Todėl pradžioje bendrieji kolūkiečiai turėtų išmėtyti, išsklaidyti po mažus ūkininkų tvartus, daržines, sandėlius. Aišku, kad tokia padėtis yra nesveika, ją reikia kuogreičiausiai pakeisti. Taip pat su gyvenvietėmis. Valstiečiai sušiojo savo žemę į bendrus laukus, bet pasilikę gyventi savo seniai statytuose, techniškai atsilikusiuose namuose. Jie vieną nuo kito toli. Tas trukdo darbą laukuose. Be to, taip išimėte kolūkiečiai negali smarkiai kelti savo gyvenimo kultūrinį lygį. Reikia bendrų pastatų gyvuliams, pašarui, grūdams, kultūrinėms įstaigoms, mokykloms ir gyvenvietėms.

Sunku ir išsivaizduoti, koks tai milžiniškas ir sunkus darbas. Jo šiandien imasi visa kolektyvinė Lietuva.

Degantis reikalas

Sia nepaprastai svarbia tema Virmaus Tiesoje randame straipsnį P. Variakovo, Lietuvos kaimo ir kolūkių statybos valdybos viršininko. Jis rašo: Socialistinė kolūkių žemdirbystė yra labiausiai prišakinė ūkininkavimo forma, nes tik kolūkyje teįmanoma plačiai panaudoti mašinas, išnaudoti mokslo pasiekimus keliant laukų derlingumą ir gyvulių produktyvumą. Tik kolūk. santvarka atskleidžia neribotas galimybes kaimo kultūrai kelti.

Tačiau kolūkių stiprinimo darbą labai trukdo tai, kad mūsų respublikos kolūkiečiai dar neturi sukūrę savo gyvenviečių, kad kolūkiečiai tebegyvena išsiskirstę vienkietuose. Aišku, kad esant tokiai padėčiai neįmanoma kaimus sparčiai elektrifikuoti, radiofikuoti, steigti įvairias kultūrinės-buitines įstaigas. Dar labiau dėl to nukentia visuomeninio ūkio išvystymo reikalai, nes kolūkis, neturėdamas tinkamų ūkinų pastatų, negali reikiamu mastu plėsti gyvulininkystę, turi daug nuostolių ir sugaista daug laiko laikydamas javus, grūdus, gyvulius eilėje nepritaikytų, senovišku svirnelių bei daržinelių. Stambių, kultūringų gyvenviečių kūrimo reikalas yra labai aktualus ir daugeliu atžvilgių nulemia kolūkių tolesnį stiprėjimą.

Valdžios parama kolūkių statybai

Tarybų valdžia visokeriopa remia kolūkius, statančius gyvenvietes. Vien šiais metais mūsų respublikos kolūkiams išskirta milijonai rublių kreditų, virš 100 tūkstančių metrų miško medžiagos, keliolika milijonų plytų, dideli kiekiai cemento, vinių, stiklo ir kitokių statybin. medžiagų. Yra sudaryta visa eilė ūkinų pastatų ir gyvenamųjų namų tipinių projektų, sudaromi generaliniai gyvenvie-

čių planai ir t.t. Reikia tik, kad kolūkiečiai pilnai išnaudotų šią gausią paramą ir nedelsdami užsiimtų gyvenviečių statyba.

Saunus kai kurių kolūkių pasirodymas su statyba

Eilė kolūkių šioje srityje jau parodė sektingą pavyzdį. Dotnuvos rajono Karolio Poželos vardo kolūkių 12 kolūkiečių jau iki Tarybų Lietuvos dešimtmečio jubilėjaus persikėlė į naują, pagal planą statomą gyvenvietę. Kolūkiečiai dar praitais metais buvo nutarę gyvenvietėje pasistatyti gerai įrengtą, modernišką mokyklą. Pasiryžimas buvo įgyvendintas — praeitų mokslo metų kolūkiečių vaikai baigė naujoje kolūkių mokykloje. Biržų rajono "Tarybinės žemės" kolūkis taip pat stato septynmetę mokyklą. Daugelyje rajonų kolūkiečiai stato svirnius, daržines, gerai įrengtus tvartus. Nėra abejonės, kad, pirmoje eilėje pasistatę ūkinius trobesius, kolūkiečiai žymiai sėkmingiau galės tvarkytis, vystyti visuomeninį ūkį.

Savos statybinės medžiagos

Kolūkių gyvenviečių statyba labai glaudžiai susijusi su vietinių statybinų medžiagų gamybos išvystymu, pirmoje eilėje — su kolūkių plytinių ir kalkinių statyba. Eilės kolūkių patyrimas parodė, kad kiekviename rajone yra visos galimybės statyti plytines ir kalkines, kurios jau artimiausiais metais pūnūtinai aprūpintų kolūkius vertingomis statybinėmis medžiagomis. Taip pat visai pagrįstas kolūkiečių noras keliantis į gyvenvietes statyti namus, mūrinius — žymiai patvaresnius ir geresnius, negu tie, kuriuose jie gyvena vienkietuose. Gražų pavyzdį parodė Dotnuvos rajono "Aušros" ir Klaipėdos rajono Mičiurino vardo kolūkių kolūkiečiai, įsirengdami plytines. Jose jau pilnu mastu vyksta plytų gamyba ir degimas. "Aušros" kolūkių plytinėje per metus jau dabar galima išdegti iki 160 tūkstančių plytų, iš kurių galima pastatyti penkis gerus gyvenamuosius namus. Kolūkis projektuoja plytinę dar išplėsti su tokiu apskaičiavimu, kad jos metinė produkcija siektų pusę milijono plytų. Jau dabar kolūkių plytų savikaina mažesnė už vietinės pramonės įmonėse pagamintų plytų savikainą, o toliau ji dar sumažėtų. Durpių kuro Krakų apylinkėje užtektinai. Padidinę plytų gamybą, "Aušros" kolūkiečiai per trejetą metų sugebės pastatyti stambią kultūringą gyvenvietę su ūkiniais trobesiais, visuomeniniais kultūriniais pastatais ir kolūkiečių namais. Sėkmingai plytas gamina ir Mičiurino vardo kolūkis, iš gautos produkcijos pradėjęs statyti ūkinius trobesius.

Naujos plytinės statyba projektuoja Žagarės rajono "Pergalės" kolūkiečiai. Sekančiais metais pradėję gaminti plytas, jie numatė kasmet į mūrinius namus gyvenvietėje perkelti po 10 kolūkiečių šeimų. Džiaugsmas savo pastangų pasiekimais — Taip išsipildys mūsų svajonės apie šviesius, moderniškus namus

kaime — svajonės, kurios buržuazinėje Lietuvoje negalėjo būti įgyvendintos ir kurias tikrove pavėrė tarybinė valdžia, mūsų kolūkių santvarka, — kalba "Pergalės" kolūkių pirminkas Viliūnas.

Šiaulių rajono Pranės Jankutės vardo kolūkių pirminkas Vaitkus, atsiindamas plytų paskyrą, pareiškė:

— Siemet aš pirmas pastatysiu mūrinių gyvenamųjų namų, o kitais metais įrengsime savo lauko plytinę, kuri pagamins per metus plytų dar 5 kolūkiečių namams.

Kartu su plytų gamyba reikia plačiai išvystyti kalkių gamybą. Kai kurie kolūkiečiai sėkmingai ėmėsi šio darbo. Jau siemet veikia 6 lauko kalkinės kolūkiuose. Biržų rajono kolūkis "Gegužės Pirmoji" siemet savo kalkinėje numato išdegti 150 tonų kalkių, kurias panaudos statybose ir paruduos kitiems kolūkiams. Sekančiais metais kolūkyje numatoma sudaryti statybinų medžiagų gamintojų brigadą, kuri per metus pagamins 300 tonų kalkių. Biržų rajono "Gegužės Pirmosios" kolūkių pavyzdžiu turi plačiai pasekti ir kitų rajonų kolūkiečiai, nes kalkių žaliavos yra daugelyje respublikos vietų, o kalkių gamyba nereikalauja labai sudėtingų įrengimų.

New Britain, Conn.

Minėta miesto šimtmetinė sukaktis

Pubaigoje rugsėjo mėn. New Britaine buvo daug šumo. Mat šiam miestui sueina šimtas metų, kaip jis pradėjo gyvuoti. Sukakties progą sumavota per visą savaitę laiko. Kas dieną buvo suruošti įvairiausi parengimai. Net ir mišios atlaikytos. Tačiau žmonės tuos spektaklius neperdaugiausiai lankė. Bet kuomet įvyko gatvės parodavimas, sakoma, žiūrėtojų susibūrė šaligatviuose daugiau, nei mieste gyventojų yra. O gyventojų esama, virš 70,000.

Jūsų korespondentas domėjosi, kuomi lietuviai pasirodys jubilėjaus eigoje. Manya, jog kuo dideliu pasirodys. Bet matėsi maršuojuant menka grupelė legiono ir su jais kelios moterys. Lietuviai jokio įspūdžio nepadarė. Kitos tautos turėjo flotus (vežimus). Daugelis atkreipė atydus į slavų flotą. Jie priminė, kaip slavai laivais atplaukė į šią šalį tvirti, muskuoatom rankom statyti fabrikus, tiesiti geležinkelius, gerinti šalį, kad sukūrus gerbuvišką gyvenimą sau ir visai darbo liaudžiai. Tarpe daugelio visokių vežimų, vežimėlių, kurių dauguma buvo tik reklama biznio, vienas matės nebogiausiai aprengtas, tai unijos.

Paskutinę rugs. 30 d. vaikučiai bene bus gražiausiai pasirodę dviračių važiuote. Tik liūdna, kad šie tiek daug trisro idėjo bedekorudami dviračius, o menkai kas juos tēmijo demonstruojant. Vieną priežastis, tai dėl jų jauno amžiaus * gatvėmis nebuvo leista jiems paroduoti, tik miesto parke, kur saugu buvo jiems važinėti. O antra priežastis, žmonės tie visoki parengimai lyg ir įgriso. Todėl menkai žmonių susirinko pasigrožėti dviratinkais, ateti ties jėga.

Kurie vaikučiai savo dviračių gražiausiai buvo apdabę, liem įteiktos dovanėlės. Dovanas gavusiu eilėje lietuvių nesimatė, nors šiaip toje demonstracijoje gal ir dalyvavo.

NEW HAVEN, CONN.
VEIKALAS
"NEVYKUSI MEILĖ"
Suvaids Hartfordo lošėjai
Sekmadienį, 15 October
L. K. B. Salėje, 243 N. Front St.
Pradžia 3 v. po pietų—Bilietas 75 c. (su taksais)
Rengimo Komisija kviečia vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti ir pamatyti šį gražų veikalą.
PO VAIDINIMO SOKIAI
Rengėjai — LDS 16 KUOPA.

Per tą visą savaitę buvo išspaudoje daug visko prirašyta, kaip miestas prasidėjo ir kodėl jis sparčiai išaugo iki jau minėto skaičiaus gyventojų. Susidėjios miesteliai kur kas senesni, kaip Farmington, Berlin ir kiti, bet anie pasilikto mažais dėl nebuvimo industrijos, darbuvių. Dar daugelis iš lietuvių gražiai atsimeina kai kuriose miesto dalyse pelkes, dideles balas. Žuvininkai prisigaudydavo geros žuvies. O dabar tose vietose jau stovi gražūs namai, miestas plėtėja. Platėtų dar sparčiau, jei tas neįkandamas brangumas medžio ir kitų reikmenų netrukdytų biednuomenei pasistatyti namukus. Miesto taksos — kita dikta klūtis. — labai aukštos.

Netikusi ir transportacija paima daug išlaidų iš dirbančio žmogaus kas savaitę. Yra kelios skirtingos busų linijos, jų kožna atveža iki miesto centro ir lipk lauk. O jei kam reikia į darbą dasigauti dar į kitą miesto šoną, tam prisieta vėl iš naujo pilna molkestis mokėti. Transferų neduoda, išskyrus vieną liniją kuri jais aptarnauja.

Su darbais čia labai nepastoviu. Kai darbu yra, tai ir per daug. Kai jis sumažėja, tada nėra progų susirasti kitas. Vien industrijos, kitų užsienimų menkai besirauda. Keista, bet taip yra. Darbuvių kompanijos irgi ne visos daro progresą. American Hardware savo laiku buvo didžiausia darbovietė už raktam gaminti. O šį metų jau vieną didelę dalį dirbtuvės uždarė, sakoma, mašinas išpardavė, daugeliui prisiėjo pabuvoti be darbo, iki susiradėto kitą. Dabar paėmus Stanley Works darbovietę, visai kitaip su ja. Jos biznis kyla, kai ant mielių. Štato naujus didelius budinkus, dar ir nuo

su darbais čia labai nepastoviu. Kai darbu yra, tai ir per daug. Kai jis sumažėja, tada nėra progų susirasti kitas. Vien industrijos, kitų užsienimų menkai besirauda.

Keista, bet taip yra. Darbuvių kompanijos irgi ne visos daro progresą. American Hardware savo laiku buvo didžiausia darbovietė už raktam gaminti. O šį metų jau vieną didelę dalį dirbtuvės uždarė, sakoma, mašinas išpardavė, daugeliui prisiėjo pabuvoti be darbo, iki susiradėto kitą. Dabar paėmus Stanley Works darbovietę, visai kitaip su ja. Jos biznis kyla, kai ant mielių. Štato naujus didelius budinkus, dar ir nuo

Namų Savininkams

Mes namus taisome, pentinamę iš lauko ir vidaus; taisom stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvirutę arba telefonukite: John Petrus, 131 Pend St., Randolph, Mass. Tel. Ra 6-1177-J.
So. Bostono ofisas, 409 Broadway, Room 4, nuo 5-7 vakarais.

CHARLES J. ROMAN
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandų kreipkitės prie manęs dieną ar naktį greit suteiksime modernišką natarnavimą Patogiai ir gražiai moderniškai įrūosta mūsų šermieninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite otenkinti
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

New York ir Apie Linkės Žinios

Darbiečiai tikisi laimėti dviejuose N. Y. distriktuose

Ar viso miesto ribose randasi ir daugiau tokių distriktų? Nežinau. Tačiau jau tikrai žinoma, kad New Yorko Harleme randasi bent du toki distriktai, kuriuose American Labor Party kandidatai gali laimėti.

Gali laimėti, jei jie bus darbininkų ir progresyvių tankamai paremti agitaciniu darbu ir aukomis kampanijai vesti.

Galimuoju laimėti vienu yra 11-sis Assembly Distriktas, kur kandidatuoja Frances Smith. Tame distriktu buvo virš 10 tūkstančių užsirašiusių ALP balsuotojų.

Kitu laiminguoju gali būti 14-sis New Yorko A. D. Ten kandidatuoja Manuel Medina (ne teisėjas). Pernai Marcantonijus tame distriktu gavo 51 nuosimtį visų tame distriktu paduotų balsų. Padauginus skaičių užsiregistravusių, galėtų darbiečių kandidatą išrinkti.

ALP vyriausias kandidatas Marcantonio, vienintėlis darbininkų atstovas visame J. V. Kongrese, tikisi tapti iš naujo išrinktu. Jo balsai, žinoma, nesirems tikrai tais minėtais distriktais. Kongresiniai distriktai susidaro iš daugelio assembly distriktų. D-tis.

Ar mus pamylės už tokį priėmimą?

Einant naujuoju McCarran aktu iki praėjusiojo antradienio Ellis saloje jau buvo sulauktyti atvykstantieji Amerikon 224 žmonės. Vieni jų pasisakė, kiti įtarti buvus nariais ar dalyviais kokių fašistinių ar komunistų organizacijų. Pavyzdžiui, sopranas Fedora Barbieri, 25 metų, atvykstanti dainuoti Metropolitan Operoje, pasisakė vaikystėje lankiusi fašistų mokyklą Italijoje.

Tie šimtai įtartųjų žmonių buvo ilgai kamantinėjami. Tūli sulaikyti per naktį. Kiti kelios dienas. Dar kiti ilgiam laikui. Jų reikalai sutrukdė. Pridaryta nuostolių, rūpesčių ir sugaišties ir tiems žmonėms, kurie atvyko pasitikti savo kvieštus "į šalį laisvųjų, į namus narsiųjų" svečius.

Kas galėtų už tokį priėmimą svečių mus paskaityti "laisvais" ir "narsiais"? Uždarytajį Lankeš.

Registracija pirmosiomis dienomis nepatenkinanti

Paskelbtoji pirmųjų dviejų dienų piliečių registracijos skaitlinė New Yorko mieste buvo kiek didesnė už 1949 metų. Tačiau ne užtenkamai patenkinanti, kad suteiktų progas išrinkti darbininkų ir progresyvių kandidatus.

Darbininkų ir progresyvių atstovai laimi tikrai tuomet, kuomet piliečiai išsina balsuoti masiniai, nes didžiama piliečių yra darbo žmonės.

Bendroji (viso miesto) pirmosios dienos skaitlinė šiemet buvo 295,129, pernai 288,166. Antrosios dienos šiemet 346,836, pernai 317,548.

Studijavusieji s k a itlines

Eksperimentas saugoti žmonių sveikatą

Naujas eksperimentas saugoti žmonių sveikatą buvo pradėtas New Yorko šį rugsėjo mėnesį ir tęsis vienerius metus. Per tą laiką grupė ekspertų iš visų viešos sveikatos skyrių tarsaus ir studijuos gerovę 500 New Yorko šeimų, kurios pasisūlys tam darbu ir kurios visos priklausos sveikatos apdrautos plano grupė, kuriai jau dabar mediciniška priežiūra parūpinta. Jiems nieko nekainuos suteikti ekstrą patarnavimą pagal šį naują sveikatos eksperimentą.

Pagal programą, kuri yra pirmą tokios rūšies Amerikos medicinos istorijoje, sveikatos ekspertai ieško "ko gero, ne blogo". Tikslas yra tarnauti "sveikiems, kad jie visada sveikais pasilikty", pagal Bayard F. Pope, prezidentą Community Service Society, vienos iš trijų privačių organizacijų, kurios sponsoruoja eksperimentą. Kiti sponsorai yra Montefiore Ligoninė ir Columbia Universiteto Gydytojų ir Chirurgo Kolegija, New Yorke.

Pranešamos apie programą, trys organizacijos pabrėžia, kad svarbiausias tikslas bus išbandyti šeimos noringumą, naudoti gydytojus ir kitus profesionalus darbininkus juos laikyti sveikais, o ne laukti pakol kokia liga užpuola. Kitas tikslas yra sužinoti, ar bus praktiška siūlyti patarnavimą, kuris sujungia medicinišką priežiūrą su socialiniais, psichologiniais ir apšvietos faktoriais.

Pasveikins sugrįžusių iš kalėjimo taikos demonstratorių

William F. McCarthy, prokuroras laivyno marinkas, buvęs pasiūstas 30 dienų kalėti Rikers Island kalėjime, šiomis dienomis iš ten sugrįžo po išbuvimo 25 dienas. Tai tas pats, kuris buvo sumuštas ir nuteistas už taikos demonstraciją, įvykusią ties Union Aikšte praėjusio rugp. 2-ą.

McCarthy buvo įlipęs į lempos stulpą ir iš ten rodė užrašytus plakatuose žodžius ir obalsius už taiką. Tuomi jis taip pat reikė protestą, kad policija neleidž žmones susirinkti aikštėn tartis taikos reikalais.

Civilinių Teisių Kongreso New Yorko skyrius rengia sutiktuves šio šeštadienio vakarą, 11 W. 18th St.

Ekspreso darbininkai gaus nedarbo čekį

Arti tris savaites streikuojantieji Railway Express Agenty darbininkai gaus po \$25 nedarbo apdraudos. Firma labai pagėdavo, kad jie negautų. Ji tikėjosi, kad tas pagelbėtų darbininkus suvaryti atgal prie darbo be laimėjimo streiko.

Šiomis dienomis Railroad Retirement Board nusprendė, kad šie streikieriai turi teisę gauti nedarbo apdraudą po išaukimo darbo vietai savaitę, kaip kad gauna nedirbantieji dėl stokos darbo.

PARDAVIMAI

BARGENAS! Trijų aukštų mūrinis namas su krautuve ir dvejiems kambariams užpaulyje. Ant pirmo lybu klubūriai. Ant antrų, 5 kambarių tuščias apartamentas. Alieju sildoma. Kaina \$10,000. Pini-gais \$3000 ar daugiau.

4-ų šeimynų mūrinis namas. Vienas trijų kambarių apartamentas ir trys keturių kambarių apartamentas. Savininkas apieis jo keturių kambarių apartamentą po pardavimui. Kaina \$9500. Mortigėjus \$3700. Balansas pinigais.

HAWKINS REALTY CO., 108-03 Liberty Ave., Richmond Hill, N. Y. Virginia 8-2611. Pagal sutartį. (191-196)

Uždare brooklyniečių studentų laikraštį

Brooklyno Kolegijos viršininkai uždare per 17 metų ėjusį tos kolegijos studentų laikraštuką Vanguard. Uždare dėl to, kad jis įdėjo raštą, kuriame kai kas buvo pasakyta apie tai, jog kolegijos valdininkai suspendavo tos kolegijos jaunimo organizaciją — Youth Labor League.

Prieš apie trejetą metų tas laikraštukas, buvęs tuomet višiški progresyvių, buvo užsitraukęs kolegijos valdininkų nemalonę dėl to, kad agitavo prieš įvedimą verstinos militariskos tarnybos jaunimui. Protestavo prieš įvedimą drafto. Tuomet to dar nebuvę. Jaunieji savo laikrastyje aiškino, kad verstiną militarinę tarnyba-draftas stumia į karą.

Kas tuomet buvo teisuus, spreskite jūs patys.

Už tą savo draus mokslieviai buvo nubastai. Pažangiuosius prašalino iš redakcinių grupės ir studentų vadovybės. Vienok, kaip matome, jaunimo nepajėgė nustelbti. Atsirado naujų, norinčių organizacijų, žodžio ir spaudos laisvės.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE

Patarnavimas pas ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE. Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonas: Vlrgrinia 9-0842 ir Vlrgrinia 7-4111

Hitlerio jaunimo narij paliuosavo

Friedrich Gulda, pianistas, vienas buvusių sulaikytų Ellis Islande, tapo iš ten išleistas kelioms dienoms. Išleistas tam, kad galėtų koncertuoti.

Gulda, austrijietis, buvo įtartas ir prisipažinęs buvęs nariu Hitlerio jaunimo organizacijos.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Jaunimo gerovei konferencija šaukiama spalio 14-tos popietį, mokykloje, Hancock St. ir Franklin Ave., Brooklynne. Pimmininkaus teisėjas, jog kvečia visokias organizacijas.

— Kas ta suspenduotoji Labor Youth League? Koki jus siekiai?— klausinėja žmonės.

Jos vyriausiuoju siekiu yra darbuotė už pasaulinę taiką.

Registracija pirmosiomis dienomis nepatenkinanti

Paskelbtoji pirmųjų dviejų dienų piliečių registracijos skaitlinė New Yorko mieste buvo kiek didesnė už 1949 metų. Tačiau ne užtenkamai patenkinanti, kad suteiktų progas išrinkti darbininkų ir progresyvių kandidatus.

Darbininkų ir progresyvių atstovai laimi tikrai tuomet, kuomet piliečiai išsina balsuoti masiniai, nes didžiama piliečių yra darbo žmonės.

Bendroji (viso miesto) pirmosios dienos skaitlinė šiemet buvo 295,129, pernai 288,166. Antrosios dienos šiemet 346,836, pernai 317,548.

Studijavusieji s k a itlines

Eksperimentas saugoti žmonių sveikatą

Naujas eksperimentas saugoti žmonių sveikatą buvo pradėtas New Yorko šį rugsėjo mėnesį ir tęsis vienerius metus. Per tą laiką grupė ekspertų iš visų viešos sveikatos skyrių tarsaus ir studijuos gerovę 500 New Yorko šeimų, kurios pasisūlys tam darbu ir kurios visos priklausos sveikatos apdrautos plano grupė, kuriai jau dabar mediciniška priežiūra parūpinta. Jiems nieko nekainuos suteikti ekstrą patarnavimą pagal šį naują sveikatos eksperimentą.

Pagal programą, kuri yra pirmą tokios rūšies Amerikos medicinos istorijoje, sveikatos ekspertai ieško "ko gero, ne blogo". Tikslas yra tarnauti "sveikiems, kad jie visada sveikais pasilikty", pagal Bayard F. Pope, prezidentą Community Service Society, vienos iš trijų privačių organizacijų, kurios sponsoruoja eksperimentą. Kiti sponsorai yra Montefiore Ligoninė ir Columbia Universiteto Gydytojų ir Chirurgo Kolegija, New Yorke.

Pranešamos apie programą, trys organizacijos pabrėžia, kad svarbiausias tikslas bus išbandyti šeimos noringumą, naudoti gydytojus ir kitus profesionalus darbininkus juos laikyti sveikais, o ne laukti pakol kokia liga užpuola. Kitas tikslas yra sužinoti, ar bus praktiška siūlyti patarnavimą, kuris sujungia medicinišką priežiūrą su socialiniais, psichologiniais ir apšvietos faktoriais.

Help Wanted Agcy Tel. Plaza 7-2896

HELP WANTED—FEMALE

Abelnam namų darbu darbininkė. Du mokyklos vaikai. Nuosavas kambarys su radio. Gera alga. BE. 2-4331. Jeigu nieks neatsilieps, Sautite BE. 6-4319. (195-197)

Namų tvarkytoja—prižiūrėti sergančią žydų tautos moterį. GDLs vietoje; nuolat. \$160 j mėnesį. 2-4451 arba EV. 5-0250. (196-198)

Namų tvarkytoja — pasitikima; pagelbėti su vaikučiais. Nuosavas kambarys. Paliūdimai. KI. 3-7746.

Abelnam namų darbu darbininkė. Gyventi ant vietos. Nuosavas kambarys ir vana. Turi mylėti vaikučius. Lengvas skalbimas. Bendis mašina skalbimui ir išdžiovinimui. Pagelbėti prie virimo. Alga \$150. Liggett 4-0886. (196-197)

KRAUSTYTOJAI

Emil A. Lange, Sandėlaai ir Perkraustymas. Perkraustom lokaliniai ir tolimai kelionei. 25 metų mandagaus ir patikimo patyrimo. 355 E. 156th St., Bronx, N. Y. ME. 5-9196. (191-198)

Aido Choras

Reguliarės Aido Choro pamokos įvyks penktadienį, spalio 13-ta, lygiai 8 val. Svarbu visiems choristams dalyvauti, nes mes jau mokomės dainas mūsų koncertui, įvyksiančiam gruodžio 10-tą. Choro pirmininkė.

McCarran aktas jau kenkia Amerikai

Praėjusį antradienį New Yorko uostas atplaukus laivams per istisas valandas buvo sulaikyti Ellis Islande keli šimtai žmonių. Vieni jų buvo atvykę svečiuos, tūli apsigyventi.

Visi vidiniai ar mažai težinomi, kaip kad ir nežinomieji, buvo kamantinėjami. Praleido be didelių kamantinėjimų tikrai vieną kitą pasikilbusių keleivių, tarpe jų ir žymųjų orkestrų vadą senuką Toscanini. Arti šimtas įtartųjų kokiame nors "izme" likosi ten nakvoti iki nuodugniau iškamantinės.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street Cor. Hewes St. Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs dalkteliai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai: MAX PEIST, PH. G., EDWIN LANE, PH. G. Tel. EV. 7-6238

LAISVĖS KONCERTAS

Tik už dviejų savaitių. Ar jau įsigijote koncerto bilietą?

Prašome įsitęmyti, kad sėdynės rezervuotos. Užtikrinimui sėdynės, tuojaus įsigykite bilietą.

KONCERTAS ĮVYKS SEKMADIENI SPALIO 29 OCTOBER

Bus mūsų gražiajame Kultūros Centre, kurį vadiname **LIBERTY AUDITORIUM**

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Koncertas prasidės 3.30 val. po pietų.

Po koncerto bus šokiai.

Koncertui Bilietai \$1.25 ir \$1.50

Vien tik šokiams įžanga 75 c.

Pasiūlė pakeisti pensijos įstatą

Miesto Tarybos narys Stanley M. Isaacs pasiūlė tarybai rezoliuciją, kuria būtų pakeistos taisyklės norintiems pasitraukti iš tarnybos policistams.

Esamosios taisyklės leidžia skirtą laikotarpį atitarnavusiems policistams bile kada paduoti pareiškimą, kad jis nori išeiti ant pensijos. Ir tą valandą pasinaikina jo atsakingumas. Tuo būdu keli pašauktieji liūdyti dėl policijos ryšių su gembleriais policijos tarnautojai tuojaus pasitraukė ant pensijos. Pašaukimas liūdyti nebesiskaitė jiems privalomu.

Naujosios taisyklės reikalauja, kad tarp prašymo paluosiuoti iš tarnybos ir igalinimo to prašymo, praieitų 30 dienų. Tuo visu laikotarpiu jiems būtų privaloma visa tai, ką įsakytų jų viršininkas ar prokuroras. To nevykdžiusieji prarastų teisę gauti pensiją.

Dr. M. Maisel

Staiģios ir Išisenėjusios Vyrų ir Moterų Ligos Odes Ligos, Bendras Mūsųmas, Inkstai ir Pūslė, Reumatizmas, Kraujo ir Slapumo Tyrimas. Ištvyrimas \$3.00.

107 East 17th Street, (arti 4th Ave.—Union Square) New York City.

VALANDOS: Kasdien 10:00—1:00, 4:00—7:00, Sekmd. 11:00 A. M. iki 1:00 P. M.

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte; 1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

TONY'S BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS Savininkas

306 UNION AVENUE

Gerai Patyrę Barberiai

Drs. Stenger & Stenger

Optometristai

394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. Tel. ST. 2-8342

Petras Kapiskas

PALAIKO

Bar & Grill

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

32 TEN EYCK STREET Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8174

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gerai Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Seimoms

Telefonas EVergreen 4-9407

TELEVISION SHUFFLE BOARD